

04

Familie van Coudenhove

Lees meer over de familie die naamgever is van onze mooie wijk.

22

De start

Hoe Koudenhoven ontstond: de vroegste momenten, vastgelegd in foto's, scans en historische beelden

46

Het verhaal van Christiaan Keuchenius

Levinus Wilhelmus Christiaan Keuchenius was een politicus die met zijn scherpe overtuigingen en omstreden koloniale beleid het politieke toneel op zijn kop zette. Dit stuk onthult waarom zijn naam meer losmaakt dan je op het eerste gezicht zou denken.

WIJKVERENIGING KOUDENHOVEN

Lieve buurtbewoners,

Aan het einde van dit jaar, vijftig jaar nadat de eerste plannen voor Koudenhoven op tafel verschenen, staan we stil bij een bijzonder verhaal. Niet alleen de geschiedenis van een wijk maar van een plek die langzaam veranderde van akkerland in thuis. Tussen de Dommel en de Muschberg groeide een buurt die rust, groen en ruimte ademt. En precies dat maakt Koudenhoven uniek.

Dit magazine is gemaakt voor iedereen die hier woont. Voor de pioniers van het eerste uur en voor iedereen die pas net de sleutel kreeg. We nemen u mee langs de vroege kaarten uit de negentiende eeuw, de protesten uit de jaren zeventig, de modderige beginfase van de bouw én de momenten waarop Koudenhoven bijna niet gebouwd werd.

In deze kerstperiode waarin licht, warmte en aandacht voor elkaar centraal staan nodigen wij u uit om samen terug te kijken op wat onze wijk in vijf decennia heeft mogen worden. Koudenhoven is gegroeid tot een buurt met een eigen karakter, een plek waar mensen elkaar vinden en waar het heel prettig wonen is.

Wij wensen u fijne kerstdagen, veel leesplezier en een mooi en gezond 2026 toe

Op naar de volgende vijftig jaar samen.

Bestuur

Wijkvereniging Koudenhoven

De erfenis van Coudenhove

De familie Van Coudenhove speelde een opmerkelijke rol in de geschiedenis van Eindhoven en ver daarbuiten. Met Jacques van Coudenhove als ridder en diplomaat in dienst van de Spaanse koning, werd hun naam verbonden aan intriges, politieke missies en het ooit statige kasteel Coudenhove. Hoewel het kasteel inmiddels verdwenen is en slechts een verhoging in het landschap rest, blijft de naam voortleven in de wijk Koudenhoven. Dit artikel duikt in de geschiedenis van de familie, hun invloed en de sporen die zij achterlieten.

04 MAGAZINE - KOUDENHOVEN 50 JAAR

Wie het huidige Tongelre bekijkt, ziet vooral een rustige Eindhovense wijk met oude kerken en kronkelende straten. Maar in de zestiende en zeventiende eeuw was Tongelre het toneel van adellijke belangen, politieke spelletjes op Europees niveau en grootse ambities. Centraal in dat verhaal: het kasteel Coudenhove, of Beauregard, zoals het oorspronkelijk heette en de gelijknamige familie die eeuwenlang over deze heerlijkheid heerste.

Een heerlijkheid van formaat

Tongelre was in oorsprong een heerlijkheid onder het gezag van de Hertog van Brabant. Op 11 februari 1557 verpandde de hertog de hoge, middelbare en lage rechten van Tongelre, samen met de dorpen Nuenen, Gerwen, Op- en Nederwetten, aan Rutger van Berckel. Deze Rutger, afkomstig uit een invloedrijke Bossche familie en lid van de prestigieuze Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, kreeg daarmee niet alleen de bestuurlijke en juridische macht in handen, maar ook de economische rechten over bossen en houtopbrengsten.

Een jaar later werd hij officieel beleend met de heerlijkheid. Zijn vrouw, Livina van Coudenhove, bracht een aanzienlijke bruidsschat mee én invloedrijke connecties: haar vader was ridder Jacques van Coudenhove, heer van onder meer Gentbrugge en Overmeer. Het echtpaar bleef kinderloos, en na Rutgers dood in 1575 erfde Livina de heerlijkheid Tongelre.

De grafzerk in de Sint Jan van jonkheer Rutgher van Berkel en juffrouw Lievina van Coudenhove.

De komst van Jacob van Coudenhove

In 1578 droeg Livina de heerlijkheid over aan haar vader Jacques van Coudenhove, een man die net als zijn dochter beschikte over aanzien en talent. Jacques was oppervakkenier van de Spaanse koning tijdens de 80 Jarige Oorlog. Door de hertog van Terranova, de Spaanse gezant, werd Jacques belast met een diplomatieke missie: het overhalen van George van Lalaing, graaf van Rennenburg, om zich bij de Spaanse kant te voegen. Deze Rennenburg was niet zomaar iemand, hij was stadhouder van Friesland, Groningen, Overijssel en Drenthe. Jacques verbleef acht dagen bij hem in Groningen. Zijn missie slaagde, Rennenburg wisselde van kant, in ruil voor het behoud van zijn macht en een forse financiële vergoeding. Jacques werd beloond met een jaargeld van 1.000 kronen en een eenmalige premie van 800 kronen.

Kasteel Beauregard: prestige aan de Dommel

Waarschijnlijk was het Jacques die rond deze periode opdracht gaf tot de bouw van het kasteel Beauregard, later bekend als Coudenhove. Het kwam te liggen op een strategische en idyllische plek: aan een bocht in de Dommel, waar Tongelre overgaat in Woensel. Niet alleen vormde het kasteel het centrum van het bestuurlijke gezag, het was ook een tastbaar symbool van prestige. Jacques overleed in 1594 maar liet een omvangrijk nageslacht na. Zijn zoon Jan van Coudenhove volgde hem op als heer van Tongelre en kasteelheer van Beauregard. Daarmee begon een dynastie die bijna twee eeuwen lang verbonden bleef met deze streek.

De adellijke dynastie Coudenhove

Jan trouwde met Jacqueline de Rodoan en kreeg vier kinderen. Zijn oudste zoon, Jan Francis van Coudenhove, werd zijn opvolger. Deze Jan Francis leidde een bewogen leven: hij huwde tweemaal en kreeg in totaal acht kinderen, van wie sommigen belangrijke posities innamen binnen kerk of leger. Zijn zoon Jacques Eustache werd zelfs baron van Fraiture. De lijn zette zich voort met Charles Edouard van Coudenhove, die met Maria Christina Snoy trouwde. Hun zoon Jacobus Jacintius erfde uiteindelijk kasteel Beauregard. Hij huwde Maria Petronella de Voocht, maar overleed al in 1705. Hun enige dochter, Maria Theresia Isabella, was de laatste Coudenhove op het kasteel.

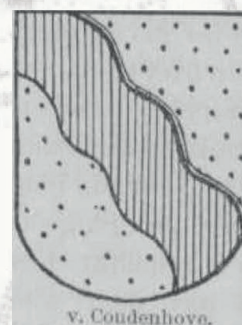
Verkoop en verval van kasteel Coudenhove

In 1719 werd het kasteel – dat inmiddels sterk verwaarloosd was – verkocht door Maria's voogd, Alexander Josephus van der Laen, aan J.C de Jeger, heer van Eckart. Daarmee kwam een einde aan het Coudenhove-tijdperk in Tongelre. Wat resteerde, was een bouwval. Op 9 november 1800 werd het kasteel definitief verwoest door een zware storm.

Van het gebouw is niets meer overgebleven. Zelfs de exacte locatie is vandaag de dag niet eenvoudig meer aan te wijzen – vermoedelijk lag het nabij het huidige terrein van het Sint-Catharina gilde.

De Europese erfenis van de familie

Na de verkoop van het kasteel verdween de familie Van Coudenhove uit Nederland. Ze vestigde zich in Oostenrijk, waar ze opnieuw aanzien verwierf. Een van hun bekendste nazaten was Richard von Coudenhove - Kalergi (1894–1972), diplomaat, denker en oprichter van de Pan-Europese beweging – een voorloper van de Europese Unie. Zijn ideeën over samenwerking tussen Europese landen zouden decennialang de basis vormen van het integratieproces op het continent.

V. Coudenhove.

van Berckel.

Coudenhove in 2025

De naam Coudenhove leeft vandaag voort in Tongelre – zij het slechts in een straatnaambord en de naam van onze wijk. Maar achter die naam schuilt een rijke geschiedenis van adellijke macht, internationale diplomatie en het trage verval van een kasteel dat ooit het kloppend hart was van een kleine, maar trotse heerlijkheid.

Achtergrondinformatie: Wat is een heerlijkheid?

In de middeleeuwen en de vroegmoderne tijd bestonden er in de Nederlanden talloze "heerlijkheden" – gebieden waar een edelman bepaalde rechten had. Die rechten omvatten vaak het bestuur, de rechtspraak, het innen van belastingen en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen zoals bossen en rivieren. Een heerlijkheid kon worden verpand, geërfd of verkocht, net als ander bezit. Tongelre was zo'n heerlijkheid. De heer van Tongelre had dus niet alleen een titel, maar ook invloed en inkomen. De rechten werden meestal uitgeoefend vanuit een kasteel of versterkt huis, zoals Beauregard/Coudenhove.

In ruil voor zijn macht moest de heer vaak trouw zweren aan een hogere vorst – in dit geval de Hertog van Brabant.

Richard von Coudenhove-Kalergi was een Oostenrijks-Japanse politicus, filosoof en schrijver, geboren op 16 november 1894 in Tokio en overleden op 27 juli 1972 in Schruns, Oostenrijk. Hij was de oprichter van de Paneuropese Unie, de oudste beweging voor Europese eenwording. Coudenhove-Kalergi was een pionier van Europese integratie en pleitte voor een verenigd Europa als politiek, economisch en cultureel tegenwicht tegen de Verenigde Staten, Rusland en Azië. Hij stelde onder andere een douane-unie, een gemeenschappelijke munt en een gezamenlijk leger voor. Zijn ideeën vonden steun bij prominente figuren zoals Albert Einstein, Thomas Mann en Konrad Adenauer. In 1950 werd hij de eerste ontvanger van de Karel de Grote-prijs, een onderscheiding voor bijdragen aan Europese eenwording.

Redactie Wim Wormser,
bijdrage Peter Beeker

'Coudenhove' liet weinig sporen achter

Jacques van Coudenhove maakte zich op een frisse septembermorgen in 1579 gereed voor een flinke reis van Eindhoven naar het hoge Noorden. Een paar dagen zou het kasteel bij de Dommel aan de Tongelrese kant, het zonder zijn heerschappij moeten stellen. Hij ging een oude vriend opzoeken; George van Lalaing, graaf van Rennenberg en stadhouder van Friesland, Drenthe en Overijssel. Jacques van Coudenhove zou niet zomaar een bezoek brengen aan de graaf. Nee, hij was op een missie van de koning van Spanje.

Vier eeuwen nadat Jacques van Coudenhove zijn ros de sporen gaf richting Groningen, is er niets meer over van zijn kasteel bij de Dommel. Nu, gaat het volgens de overleveringen dan ook om 'steenen omgraven huysingen met, erven, hooven en enen boomgaert'. Het was dus waarschijnlijk niet meer dan een versterkte hoeve. En het enige spoor dat daar nog op duidt, is een verhoging in het terrein in de buurt van de rioolwaterzuiveringsinstallatie aan de Van Oldenbarneveltlaan. Op de plek van het kasteel staat nu een blokhut van het Catharinagilde, de naburige woonwijk heet Koudenhoven.

De heer van Tongelre galop-

peerde over de smalle paden en weggetjes die naar het Noorden voerden, zijn gedachten dwaalden meermaals af naar de bijzondere aard van de tocht. Hij moest echter wel op zijn hoede blijven, omdat het wemelde van de struikrovers in de buurt van Den Bosch.

De koning van Spanje, of liever gezegd de hertog van Terranova had hem gevraagd naar Groningen af te reizen om Lalaing te ontmoeten. Jacques moest daar zijn oude kameraad koste wat kost zien over te halen om zich aan de zijde van de koning te scharen. De Tachtigjarige Oorlog was namelijk in volle gang en de graaf had zich aangesloten bij de gereformeerde opstandelingen van de Unie van Utrecht.

Jacques van Coudenhove was ridder en oppervalkenier aan het hof van de koning. Hij kwam uit Vlaanderen en hij verhuisde naar Tongelre toen de man van zijn dochter overleed. Rutger van Berckel woonde tot 1575 samen met Livina van Coudenhove in kasteel Coudenhove toen het

nog Beauregard heette.

Het gerucht deed de ronde dat George van Lalaing enkel uit zakelijk oogpunt de zijde van Willem van Oranje had gekozen. En Jacques koesterde dan ook goede hoop zijn vriend te bewegen de kettersse prins de rug te keren. Bovendien had de koning hem, via de hertog van Terranova, laten weten dat Lalaing vorstelijk beloond zou worden als hij de stad Groningen zou overdragen aan het Spaanse leger.

Met de wetenschap dat de opdracht niet onuitvoerbaar was en dat de koning hem ook enkele kronen zou toeschuiven als hij succesvol was, kwam Jacques goed gemutst aan in Groningen. Het weerzien met zijn maat was vreugdevol en Lalaing was een uitstekend gastheer. Acht dagen verbleef Jacques in de vertrekken van de graaf van Rennenberg en uiteindelijk wist hij Lalaing over te halen om zich weer koningsgezind op te stellen. In maart 1580 droeg de graaf Groningen over aan de Spaanse landvoogd Parma.

• De blokhut van het Catharinagilde aan de oevers van de Dommel in Eindhoven. Hier stond in ver vervlogen tijden kasteel Coudenhove. Foto René Manders

Veertien jaar nadat Jacques van Coudenhove Groningen nog even uit de handen van de geuzen wist te houden, stierf hij. Zijn zoon Jan bewoonde het kasteel tot 1633. Coudenhove werd in 1719 verkocht aan de heren van Eckart. Tot 1772 bleef het bewoond, daarna raakte het snel in verval. Een orkaan die de omgeving van Eindhoven in 1800 teisterde, vernielde een torentje en daarmee het laatste restant van het kasteel.

In 1961 deed de Eindhoven-aar H. Broekman als enige opgravingen bij Coudenhove. Hij legde daarbij funderingen bloot van een rechthoekig gebouw. Wat Broekman verder te weten kwam over het kasteel en zijn bewoners zal duister blijven want hij overleed in 1980 en ook in het streekarchief is er praktisch niets van terug te vinden. □

Ruziënde Adel en de Stad Eindhoven

De familie Van Coudenhove lag geregeld overhoop met het stadsbestuur van Eindhoven. Zij maakten aanspraak op adellijke vrijstellingen voor bos- en visrechten, terwijl Eindhoven belasting wilde heffen op precies datzelfde land. In archiefstukken beschuldigde de stad de familie zelfs van "onrechtmatige ontginning".

De Geschieden

Tongelre behoort tot de oudste nederzettingen in het gebied rond Eindhoven. De naam verschijnt voor het eerst in 1241, toen het wordt vermeld als een klein hertogsdorp binnen het Hertogdom Brabant. Het lag strategisch op een hoger gelegen zandtong, ingeklemd tussen natte beekdalen, akkers en heidegronden. In dit vroeg-middeleeuwse landschap lag ook Koudenhoven, toen nog niet meer dan een kleine nederzetting langs de Dommel.

Gedurende de 16e eeuw kwam Tongelre in handen van diverse adellijke families, waaronder de familie Van Berckel. Zij bezaten de lokale heerlijkheidsrechten zoals belastinginning, rechtspraak en het beheer over belangrijke landsdelen. Koudenhoven viel binnen dezelfde bestuurlijke invloedssfeer en werd eeuwenlang beschouwd als agrarisch buurtschap van Tongelre.

De Sint-Martinuskerk: hart van de gemeenschap

Het kerkelijk middelpunt van Tongelre was de Sint-Martinuskerk, waarvan de oudste delen teruggaan tot de 13e eeuw. De eerste officiële schriftelijke vermelding dateert uit 1399, maar archeologische en bouwkundige aanwijzingen tonen aan dat het gebouw al eerder bestond.

De geschiedenis van de kerk weerspiegelt de grote religieuze veranderingen in de Lage Landen.

Tot 1648 was de kerk rooms-katholiek. Van 1648 tot circa 1796 werd de kerk protestants, als gevolg van de Vrede van Münster. Na 1796 keerde de kerk terug naar de katholieke gemeenschap.

Het oorspronkelijke gebouw raakte in verval en werd in 1891 vervangen door een nieuw neogotisch kerkgebouw dat vandaag de dag nog steeds het dorps silhouet bepaalt

Bestuurlijke ontwikkelingen: van heerlijkheid tot gemeente

Onder invloed van de Franse tijd werd rond 1810 de bestuurlijke ordening in Nederland drastisch vernieuwd. Tongelre werd een zelfstandige gemeente, met een eigen gemeentebestuur en een sterk agrarisch karakter.

Tot ver in de 19e eeuw bleven Tongelre en Koudenhoven kleine, verspreid liggende nederzettingen. De bevolking leefde voornamelijk van landbouw, veeteelt en later van kleinschalige thuisweverijen. In vergelijking met de nabijgelegen opkomende industriestad Eindhoven bleef Tongelre lang een dorpsgemeenschap met een bescheiden omvang.

De komst van infrastructuur: een keerpunt in de 19e eeuw

De aanleg van nieuwe infrastructuur bracht grote veranderingen:

- Het Eindhovens Kanaal (1845–1847)
- De spoorlijnen (1866 en 1913)
1866: Venlo–Eindhoven
1912/1913: Eindhoven–Weert

Hoewel het nabijgelegen Station Nuenen-Tongelre te ver van het dorps hart lag om directe groei te stimuleren, zorgde de latere halte aan de Tongelresestraat wél voor intensievere verbindingen met Eindhoven. De halte werd in 1935 gesloten, maar had in de tussenliggende decennia effect op mobiliteit en verdichting rond de doorgaande route.

Van boerendorp naar stadsdeel: de annexatie van 1920

Op 1 januari 1920 werd Tongelre, samen met Stratum, Gestel, Strijp en Woensel, officieel geannexeerd door Eindhoven. Daarmee ontstond het moderne “Groot-Eindhoven”.

Hoewel Tongelre langzaam vermengd raakte met de groeiende stad, behield het lang zijn dorps karakter – met herkenbare gehuchten zoals Klein Tongelre en Urkhoven.

is van Tongelre

15 mei 1938 gesloten Station
Nuenen Tongelre

De oudste vermelding van Tongelre dateert van 1368. Een zegel wordt genoemd in 1392, maar de oudste afdruk dateert uit 1413. In 1599 werd een tweede zegel gesneden, wat gebruikt werd tot 1810.

Station Tongelre aan de spoorlijn Eindhoven - Weert. Het station werd bij de opening van deze spoorlijn op 1 november 1913 in gebruik genomen en reeds gesloten op 15 mei 1935. In 1963 werd ook het goederenvervoer gestaakt.

De burgemeester van Tongelre verzocht in 1815 aan de Hoge Raad van Adel om als wapen Sint Maarten op te nemen, met een klein schildje met twee leeuwen. Helaas was het zegelstempel verloren gegaan, dus hij kon verder geen afdruk meesturen. In plaats daarvan stuurde hij een stempel mee, waaraan een papiertje hing met de tekst Commune de Tongelre. Echter, noch de burgemeester noch een van de andere (oud-)ambtenaren had het daarop voorkomende wapen ooit gezien, aldus de brief. De Hoge Raad van Adel negeerde het verzoek voor Sint Maarten en verleende het wapen zoals op het bijgevoegde stempel voorkwam. Aangezien er geen kleuren werden vermeld, werd het in de Rijkskleuren verleend. Het meegeestuurde zegel was echter niet dat van Tongelre, maar van Stiphout van 1704. Tongelre kreeg dus als wapen de afbeelding van het wapen op het zegel van Stiphout in volkomen verkeerde kleuren.

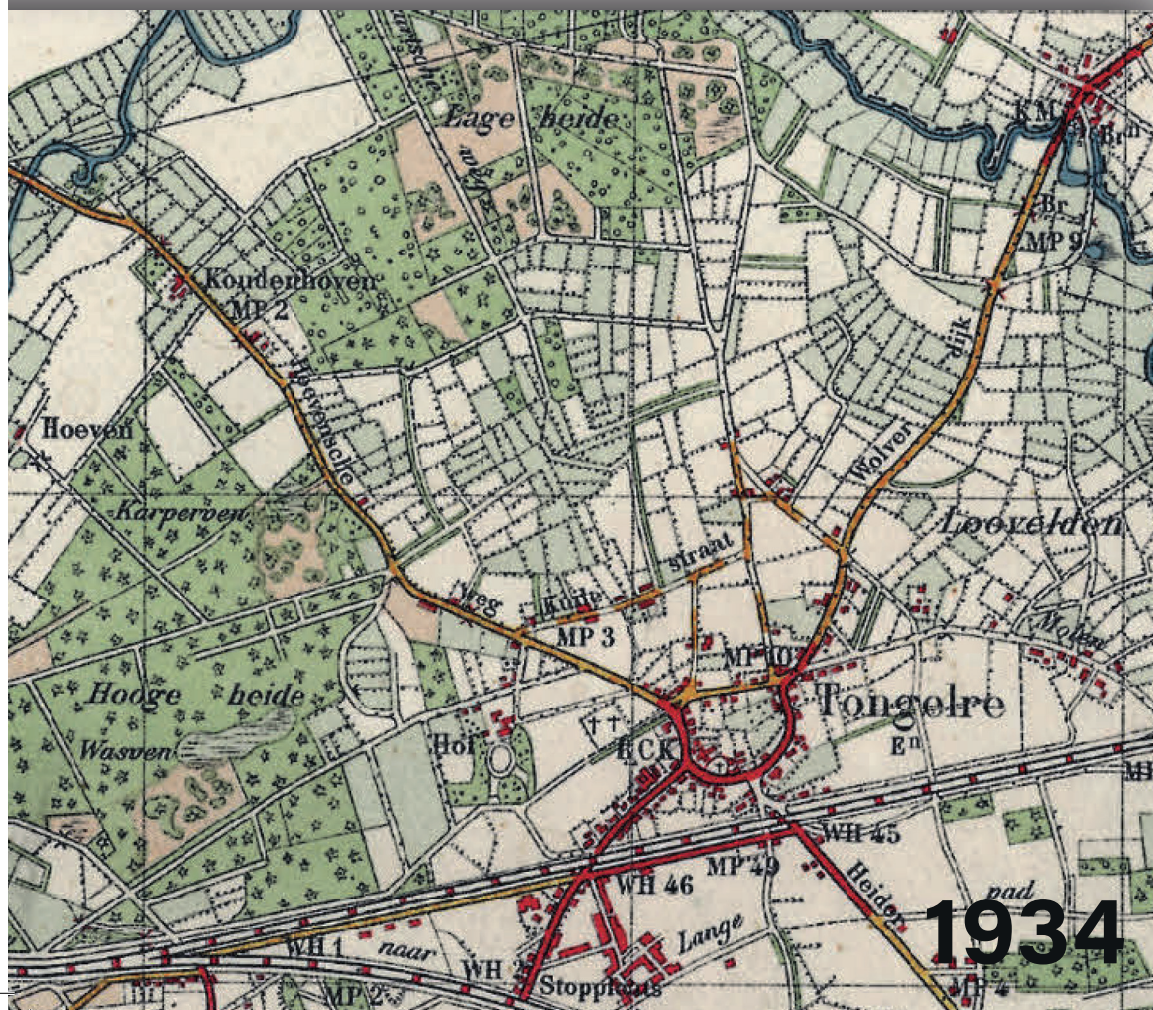
Het land vóór de huizen

Een open Dommellandschap

In 1882 bestaat Koudenhoven nog volledig uit landbouwgrond. De Dommel slingert door brede hooilanden die regelmatig overstromen, terwijl de hogere Muschberg wordt gebruikt voor akkerbouw. Slechts een paar boerderijen en houtwallen tekenen het landschap. De zandpaden die later de basis zouden vormen voor straten zoals de Oude Muschbergweg zijn al zichtbaar. Een weids en stil gebied, eeuwenlang vrijwel onveranderd.

Het landschap krijgt structuur

Rond 1900 blijft het gebied onbebouwd, maar de omgeving wordt beter in kaart gebracht. De Dommel is nauwkeurig ingetekend en de perceelgrenzen zijn strakker verdeeld. Tongelre groeit langzaam, maar de gronden van het latere Koudenhoven blijven open. De herkenbare lijnen van paden, percelen en houtwallen vormen voor het eerst een structuur die we vandaag nog steeds terugzien. Het land is nog landelijk, maar de basis van de wijk ligt al in het patroon van het landschap.

Aan de rand van een groeiende stad

In 1934 schuift Eindhoven stap voor stap richting Tongelre. Toch blijft het gebied dat later Koudenhoven wordt nog volledig landelijk: akkers, weilanden en een robuuste Dommelvallei bepalen het beeld. De eerste grotere paden en waterwerken zijn zichtbaar, een voorbode van de infrastructuur die jaren later de wijk zou vormen. Een landschap op de drempel van verandering, maar nog steeds puur buitengebied.

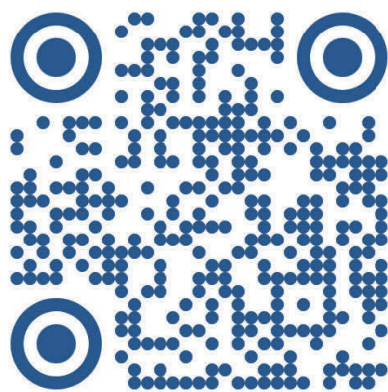
KOUDENHOVEN 50 JAAR - MAGAZINE 11

Het plan ligt klaar, het land ligt er nog

In 1975 is het gebied van Koudenhoven nog volledig open, maar de contouren van verandering zijn duidelijk zichtbaar. De perceelgrenzen zijn strakker ingetekend, bestaande zandpaden worden voorbereid als toekomstige straten en het land is grotendeels vrijgemaakt voor ontwikkeling. Tongelre schuift inmiddels zichtbaar richting Eindhoven, maar hier is nog geen enkele woning te vinden.

Op de topo zie je hoe de wijk straks zal ontstaan: een lege vlakte met lijnen die al suggereren waar wegen, groenstroken en waterstructuren komen. Het is het overgangsjaar waarin het landschap nog land is, maar de wijk al bijna te lezen is in de kaart.

Zelf door de tijd heen reizen? Scan
de code hierboven

Van boerengrond tot villawijk: de ontwikkeling van Kou

Villawijk Koudenhoven

De kiem van het conflict (1974)

In de zomer van 1974 laait in Eindhoven een felle discussie op over de toekomst van een stuk groen ten oosten van de stad: het gebied Koudenhoven, grenzend aan het natuurgebied Het Eckartse Bos. Waar burgemeester en wethouders mogelijkheden zien voor uitbreiding van de stad met “duurdere eengezinswoningen”, zien milieuorganisaties en natuurliefhebbers vooral een onschatbaar stuk landschap dat behouden moet blijven.

**EINDHOVEN,
WORD WAKKER!**

LAATSTE KANS OM TE LATEN ZIEN, WAT

KOUDENHOVEN

U WAARD IS !!!

LOOPHEED DOOR KOUDENHOVEN
OP ZATERDAG 27 SEPTEMBER A.S.
AANVANG 14.00 UUR, VANAF DE LOOPBRUG
OVER DE HELMONDWEG.

DIT IS UW LAATSTE KANS OM HET GEMEENTEBESTUUR VAN EINDHOVEN TE LATEN ZIEN DAT U TEGEN HET BOUWEN IN KOUDENHOVEN BENT. HIEROVER ZAL WORDEN BESLIST IN DE RAADSVERGADERING VAN 29 SEPT. A.S.

ORGANISATIE: KOMITEE BESCHERMING
KOUDENHOVEN M.M.V. IVN AFD. EINDH KNNV AFD. EINDH WNM

Het plan om in Koudenhoven te bouwen is niet nieuw, het stamt uit 1961, maar door veranderde inzichten en nieuwe milieuwetgeving wordt het opnieuw onderwerp van debat. Volgens de Brabantse Milieufederatie en Stichting Brabants Landschap zou bebouwing de natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarde van het gebied aantasten. Ze pleiten voor uitstel en herziening van het oude bestemmingsplan, en wijzen erop dat het gebied een rol zou moeten krijgen in het toekomstige natuurpark van de Dommelvallei.

Eerste overwinning voor de milieubeweging (najaar 1974)

De spanning stijgt, maar in oktober 1974 lijkt het tij te keren. Onder druk van protesten, petitie en opiniestukken besluit de gemeenteraad het plan voorlopig van de agenda te halen. In afwachting van overleg met de provincie wordt het bebouwingsadvies “afgevoerd”. De kranten ademen opluchting. Het Vrije Volk en Het Nederlands Dagblad schrijven het zwart op wit: “Geen bouw in natuurgebied.”

Koudenhoven

Rond T Hofke (1974)

Scan me

De CDA-politicus Van Elk

Maar de rust is bedrieglijk. Terwijl milieugroepen zuchten van verlichting, dringen anderen juist aan om door te zetten. Vakbonden wijzen op het economische belang van woningbouw. Nieuwe huizen betekenen werk, groei, perspectief. Zo raakt Eindhoven gevangen tussen twee werelden: die van de vooruitgang en die van het behoud.

De strijd laait weer op (1975)

Het jaar 1975 vormt een keerpunt. De plannen keren terug — aangepast, maar niet verdwenen. Ditmaal niet 400, maar 200 woningen in het hogere segment. Het stadsbestuur ziet in Koudenhoven een manier om de verstedelijking van omliggende dorpen tegen te gaan en de middenklasse in Eindhoven te houden.

Maar de milieubeweging weigert zich neer te leggen. In een scherpe nota waarschuwt de Brabantse Milieufederatie opnieuw voor aantasting van het Eckartse Bos, en hekelt ze het gebrek aan onderzoek en inspraak. “De huidige plannen bieden onvoldoende garanties voor bescherming,” klinkt het.

Ondertussen verhardt de sfeer. Wethouder W. van Elk, het gezicht van het bouwplan, ontvangt dreigbrieven. Zijn gezin wordt genoemd, de toon wordt persoonlijk. De strijd om Koudenhoven is niet langer een politiek dossier — het is een emotionele veldslag geworden tussen mensen met hartstochtelijke overtuigingen.

Van protest naar confrontatie

De spanning bereikt haar kookpunt eind september 1975. Enkele honderden demonstranten trekken met spandoeken en felle leuzen door het gebied dat ze willen redden. Hun boodschap is helder: “Behoud Koudenhoven!”

Een paar dagen later, op 29 september, beslist de gemeenteraad. Ondanks de massale tegenstand wordt het plan aangenomen. De stemming in de raadszaal is geladen. Buiten verzamelen zich demonstranten, binnen stijgt de druk. Wanneer het besluit valt, barst de onrust los.

Volgens verslagen uit De Telegraaf en NRC weigeren tientallen actievoerders het stadhuis te verlaten. De politie grijpt in. Er wordt geduwd, geroepen, zelfs gebeten. Politiehonden worden ingezet. Hoofdcommissaris Vringer raakt gewond. Het Eindhovense stadhuis wordt die avond met geweld ontruimd.

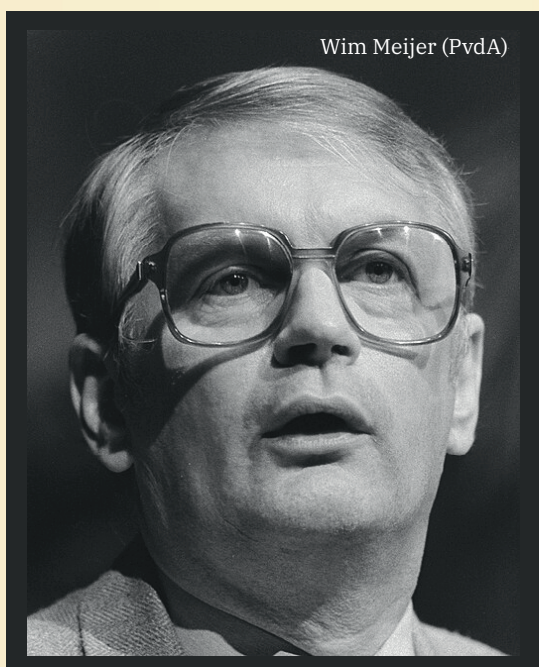
Het besluit is genomen — maar de stad is verscheurd. Voor sommigen is het een overwinning van vooruitgang, voor anderen een verraad aan alles wat groen en kostbaar is. Toch blijft het verzet niet uit. Enkele weken later overhandigt de Werkgroep Behoud Koudenhoven tienduizend handtekeningen aan staatssecretaris Meijer (CRM), met het verzoek het raadsbesluit te vernietigen.

De politiek mengt zich (1976)

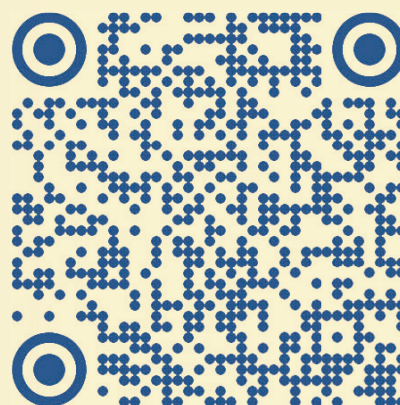
De strijd verplaatst zich naar Den Haag. Staatssecretaris Meijer toont aanvankelijk begrip voor de bezwaren. Hij wil eerst weten wat de gevolgen zijn voor de natuur, vooral voor de Bogt-Lage Heide en de kwetsbare venetjes in het gebied. Het Rijksinstituut voor Natuurbeheer (RIN) komt met een zorgwekkend rapport: verlaging van het grondwater en chemische veranderingen in de bodem kunnen het ecosysteem blijvend schaden.

Maar Eindhoven geeft niet op. Het gemeentebestuur vindt dat de risico's overdreven worden. De stad, zeggen ze, heeft dringend nieuwe woningen nodig. De discussie sleept zich maanden voort — een pingpongspel tussen gemeente en rijksoverheid. Tot in de zomer van dat jaar de kogel door de kerk is. In juli 1976 meldt het NRC: "Eindhoven mag bouwen in Koudenhoven."

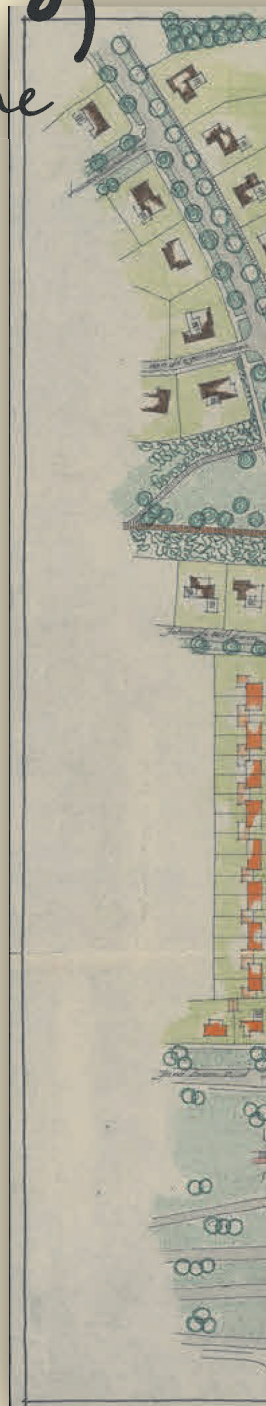
Den Haag geeft toestemming, maar niet zonder waarschuwing. De schade aan de natuur moet zoveel mogelijk worden beperkt, en er komt een brede bufferzone rond het Eckartse Bos — een compromis tussen stenen en stilte.

Stadsjournaal (1975)

Scan me

Van strijd naar werkelijkheid

De goedkeuring van Meijer markeert het einde van jaren van protesten, debatten en dromen. De bouwmachines komen, de grond wordt geëffend, en langzaam verrijst er een wijk op de plek waar ooit wandelaars en natuurliefhebbers hun toevlucht zochten.

Koudenhoven wordt een woonwijk — rustig, groen en ruim opgezet, zoals ooit beloofd. Toch ligt onder de straten en tuinen een geschiedenis die niet vergeten mag worden: een verhaal van moedige burgers, verhitte raadszalen, en een stad die worstelde met haar eigen groei.

Wat ooit begon als een plan op papier, werd een strijd over identiteit. Over wat Eindhoven wilde zijn — een stad van vooruitgang, of een stad die haar natuur koestert.

Het laatste woord over Koudenhoven

Hoe Eindhoven in 1978 definitief koos voor bouwen in het groen

Drie jaar na de verhitte raadsvergadering van 1975, waarin Koudenhoven met een nipte meerderheid werd goedgekeurd, lag het dossier opnieuw op tafel. Dit keer niet als politiek strijdtoneel, maar als ambtelijke afronding: het Bestemmingsplan Koudenhoven was klaar voor vaststelling.

Vanuit het stadhuis werd de toon rustiger, zakelijker, bijna opgelucht. Na jaren van protesten, petities en krantenkoppen kwam er in 1978 eindelijk duidelijkheid: de wijk mocht gebouwd worden, met behoud van een groene randzone.

Drie bezwaren, één richting

Toen het ontwerpplan in februari 1978 ter inzage lag, kwamen er nog drie bezwaarschriften binnen.

- Het eerstebezwaar kwam van M. van Gemert, namens de jeugdige natuurbeschermers van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie. Hij verzette zich tegen het gebruik van asfalt in het gebied en pleitte voor “open verharding”, zodat regenwater in de bodem kon trekken en het landschap niet verhard zou worden.
- De tweede brief was van F. Migchelbrink van de Werkgroep Wijkbelangen Oud Tongelre. Zijn zorg ging niet over het groen, maar over de praktische kant van het plan: Koudenhoven zou geen winkels krijgen. Volgens hem zouden ouderen en gezinnen daardoor te afhankelijk worden van andere wijken. Het derde bezwaar kwam van J. Bakker, voorzitter van de Werkgroep voor Natuurbehoud en Milieubeheer. Hij vreesde dat de kavels te klein zouden worden — en dat de beloofde groene bufferzone nog steeds onvoldoende was beschermd.

Het college reageerde beleefd maar beslist. De kavels zouden gemiddeld 400 vierkante meter tellen; er kwamen grotere percelen aan de bosrand, en de bufferzones zouden onderdeel worden van een openbaar wandelgebied. Winkels pasten niet in de opzet van een rustige villawijk. Kortom: de richting lag vast.

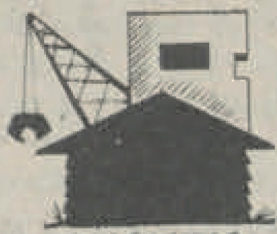
De stad die niet wilde leeglopen

Het raadsvoorstel van 16 augustus 1978 plaatste Koudenhoven in een bredere visie. Eindhoven kampte met een leegloop: jonge gezinnen trokken naar buitenplaatsen als Nuenen en Geldrop. Het plan “Bouwstenen voor een volkshuisvestingsbeleid” uit 1977 stelde dat de stad zulke bewoners juist binnen de grenzen moest houden. De oplossing: ruime, kwalitatieve woningen op groene locaties, precies wat Koudenhoven bood.

De wijk moest een voorbeeld worden van een “leefbare stad”, met lage dichtheid, veel groen en woningen die aantrekkelijk waren voor de midden- en hogere inkomensgroepen. Zo hoopte men het “suburbanisatieproces” te keren, zonder dat Eindhoven haar laatste natuurgebieden volledig opofferde.

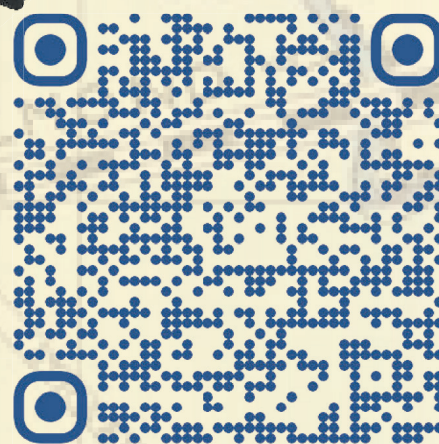

BESTEMMINGS PLANNEN

Eindhoven Vanaf 21 september ligt gedurende een maand ter inzage het ontwerp-bestemmingsplan "Jagershoef 1978". Bezwaren kunnen worden ingediend bij de gemeenteraad. Ook ligt gedurende bovengenoemde termijn ter inzage het vastgestelde bestemmingsplan "Koudenhoven". Zij die tijdig bezwaren hebben ingediend bij de gemeenteraad kunnen bezwaren indienen bij G.S.

Bestemmingsplan Koudenhoven

Scan me

Een compromis in baksteen en beukenhout

In het plan klonk de geest van de jaren zeventig door: voorzichtig bouwen, met oog voor ecologie. De voorschriften spraken over lage bebouwing, natuurlijke materialen en open ruimtes tussen de huizen. Asphalt werd vervangen door halfverharding, waterlopen moesten zichtbaar blijven en bomen mochten slechts met vergunning worden gekapt.

Wat ooit begon als een strijd tussen beton en beukenhout, eindigde als een typisch Eindhoven's compromis: een wijk die gebouwd mocht worden, maar die zich aan strakke regels moest houden.

Vaststelling en vooruitblik

Op 16 augustus 1978 nam de gemeenteraad het besluit: de bezwaren werden ongegrond verklaard en het bestemmingsplan werd ongewijzigd vastgesteld.

De loco-burgemeester, J. F. L. Zeelen, en secretaris Joosten ondertekenden het besluit, waarmee het dossier na bijna tien jaar strijd werd gesloten.

In de toelichting stond het nuchter verwoord:

Koudenhoven zal bijdragen aan de versterking van de stad, zonder afbreuk te doen aan de landschappelijke kwaliteiten.

Wat toen beleidsjargon was, blijkt nu werkelijkheid.

De wijk Koudenhoven groeide uit tot wat ze moest zijn: een groene, rustige enclave aan de rand van de stad, een symbool van de tijd waarin Eindhoven leerde dat vooruitgang en behoud elkaar niet hoeven uit te sluiten.

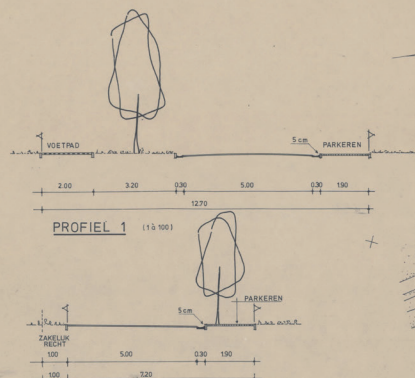
Het definitieve ontwerp

10-3-76
19-3-76
25-3-76
13-4-76
11-5-76
18-8-76
GING

DE KARPEN

JOHAN DE WITLAAN
VON OUDENARDELIAAN

JAVALAAN - ZUID

20 MAGAZINE - KOUDENHOVEN 50 JAAR

Het uiteindelijke ontwerp voor villawijk Koudenhoven.
Het viaduct over de ring is er uiteindelijk niet gekomen.

o van Koudenhoven

VERKLARING

- ● ● ● ● GRENS VAN HET-PLAN
- GRENS BESTEMMINGSPLAN NATUURGEBIEDEN
- ☼ SPELELEMENT
- 1:1000 MATEN IN METERS
- 1 ↑ PROFIELAANDWIJZINGEN

AANDWIJZING	BOUWWIJZE	AANTAL LAGEN	DAKVORM	INHOUD	AA
DS2e	GESCHAKELD collectief	2	KAP	350 – 600	2
DT2e	TWEE ONDER EEN KAP collectief	2	KAP	425 – 600	2
DT2f	TWEE ONDER EEN KAP individueel	2	KAP	425 – 700	4
DP1f	PATIO collectief	1	PLATDAK of KAP	425 – 700	4
DV1f	VRUSTAAND individueel	1	KAP	425 – 700	3
DV1g	VRUSTAAND individueel	1	KAP	500 – 850	3
DV2g	VRUSTAAND individueel	2	KAP	500 – 850	3
DV2h	VRUSTAAND individueel	1 of 2	PLATDAK of KAP	600 – 950	3
DV2k	VRUSTAAND individueel	1 of 2	PLATDAK of KAP	700 – 1200	3

- BESTAADE BEBOUWING
- ENERGIEOEFLEINDEN
- GOEN BESTAAND
- GOEN ONTWERPEN
- OPENBARE WEG
- SIERBESTRATING
- BESTAADE PADEN

GEMEENTE EINDHOVEN			
DIENST RUIMTELIJKE ORDENING EN VERKEER			
KOUDEHOVEN			
TOELICHTENDE TEKENING			
AKK. NO. 1	TOEGEL. NO. 1	STADSONTWIKKELING	VERKEER
BEDELT. NO. 1	A. G.	Afdeling Stadsbouw	AKK. NO. 1
WATERWIJZEL			AKK. NO. 1
GRONDGEBOUW			AKK. NO. 1

Start van onze wijk

22 MAGAZINE - KOUDENHOVEN 50 JAAR

Uitzicht op het natuurgebied Koudenhoven
vanuit de Vlinderflats in Tongelre

Een stukje Eindhoven, dat lange tijd een omstreden gebied geweest is: Koudenhoven, gezien vanuit de lucht. Er is wel actie gevoerd om hier bebouwing te voorkomen, maar nu wordt even ten oosten van de Van Oldebarneveltlaan (midden op de foto) hard gewerkt om de Eindhovenaren met een wat ruimere beurs de kans op een riantere woning te geven. Kou-

denhoven is opgedeeld in ongeveer 200 kavels, waarvan er ruim 100 zijn uitgegeven. De eerste twintig woningen zijn reeds betrokken. Bij de gemeente meldden zich overigens zo'n duizend belangstellenden voor een perceel in Koudenhoven, dat nagenoeg grenst aan het fraaie Eckartse Bos (boven).
(Foto: Holland AirView Luchtfotografie)

Het begon met open velden, stapels stenen en de geur van nat zand. In de vroege jaren zeventig werd hier, aan de rand van Eindhoven, de basis gelegd voor wat zou uitgroeien tot onze wijk: Koudenhoven. De eerste foto's tonen geen straten vol leven, maar bouwplaatsen vol belofte, plekken waar dromen van een eigen huis langzaam werkelijkheid werden.

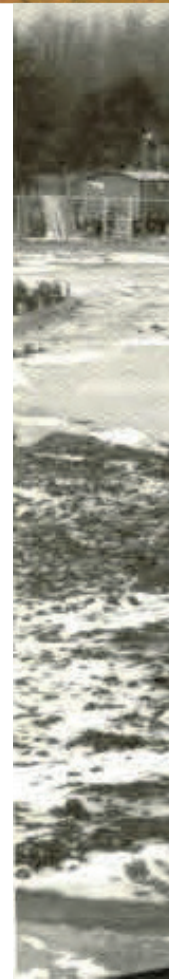
In dit artikel kijken we terug naar Koudenhoven door de jaren heen. Naar de eerste funderingen, de modderige wegen en de pioniers die van deze bouwgrond een buurt maakten. Een bijzonder inblik in het moment waarop Koudenhoven begon te groeien: steen voor steen, gezin voor gezin, naar de plek die het nu is.

PAPA of
MAMA ik ben ver-
geten te zeggen dat Jeho
van Rooy de acitect heeft
gebeld. ~~Dat~~ Dat mama of papa
terug moest bellen na de
engelse Les. Pascal

P.S. ben niet boos op my dat ik
het ben vergeten te zeggen

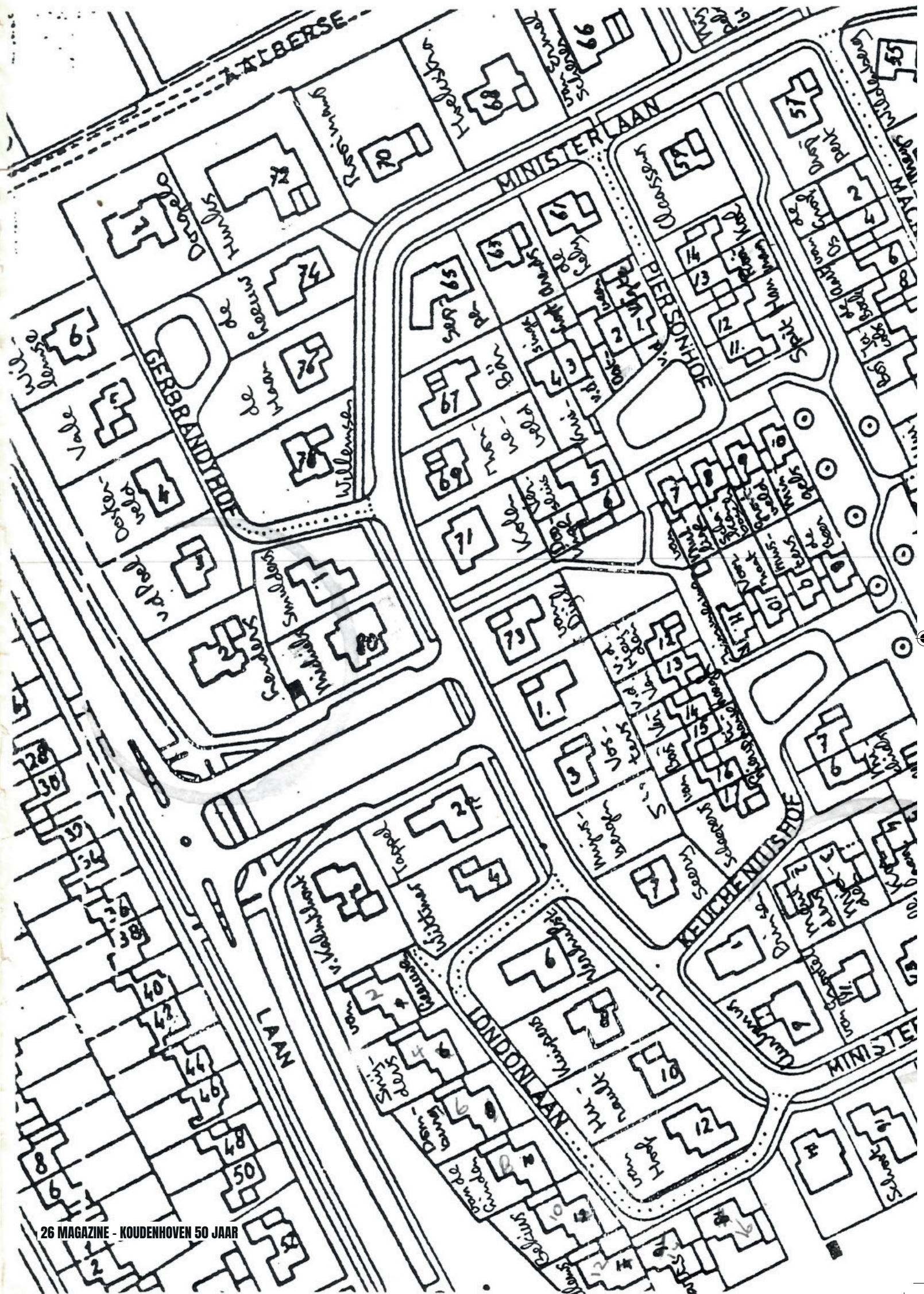

LANGLAUFEN IN KOUDENHOVEN

KOUDENHOVEN 50 JAAR - MAGAZINE 25

KOUDENHOVEN 50 JAAR - MAGAZINE 29

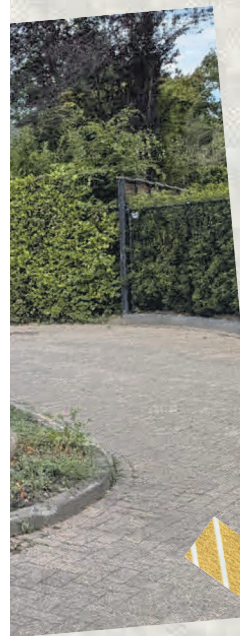
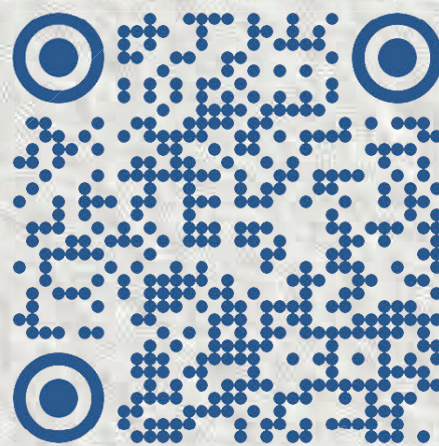
2025

Op deze pagina krijgt u een indruk van de activiteiten die de wijkvereniging dit jaar heeft georganiseerd. De foto's laten zien hoe bewoners elkaar hebben ontmoet tijdens diverse bijeenkomsten en evenementen.

Via deze QR-code kunt u bewoners van Koudenhoven leren kennen. De pagina is nog in ontwikkeling, dus wellicht nog even geduld. Wilt u zelf een verhaal delen? Mail dan even naar info@koudenhoven.com.

Wie zijn toch...?

Wanneer je door Koudenhoven loopt, loop je ongemerkt door de Nederlandse geschiedenis heen. Bij de aanleg van de wijk in de late jaren '70 koos de gemeente Eindhoven bewust voor een straatnaamthema: invloedrijke Nederlandse ministers, staatslieden en bestuurders uit de periode 1850–1970.

Het idee was om een wijk te creëren die rust, kwaliteit en bestuurlijke “degelijkheid” uitstraalde. Een wijk die toekomst bestendig was, en waarin de straatnamen verwezen naar stabiliteit, democratie, nieuwe sociale wetten, wederopbouw en staatsmanschap. Hier ontdek je wie achter die namen schuilgaan en waarom ze juist hier thuishoren.

Olivierlaan – herinnert aan N. Olivier, minister van Justitie en hervormer van het Nederlandse strafrecht.

Loudonlaan – vernoemd naar James & John Loudon, invloedrijke diplomaten en ministers van Buitenlandse Zaken.

Suurhofflaan – genoemd naar Ko Suurhoff, minister van Sociale Zaken en architect van de verzorgingsstaat.

Neherlaan – verwijst naar Hendrik Neher, minister van Economische Zaken in oorlogstijd en bestuurder in de wederopbouw.

Mackaylaan – draagt de naam van Aeneas Mackay Jr., minister van Justitie en voorzitter van de Tweede Kamer.

Piersonhof – genoemd naar Nicolaas Gerard Pierson, econoom, bankpresident en minister-president.

Gerbrandyhof – vernoemd naar P.S. Gerbrandy, minister-president van het oorlogskabinet tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Keucheniushof – verwijst naar J.A.J. Keuchenius, minister van Koloniën en fel parlementair debater.

documentnr. 7035.402 afd. BVM klass. 2.17.15.5.2 ter afzending en behandeling

omschrijving **straatnamen in het bestemmingsplan Koudenhoven.**

totale termijnen	secretaris	burgemeester	wethouders	vergadering burg. en weth.
22/	22/	22/		31/

afgedaan

tijdelijk ter opbrenging registratie op

terug aan afdeling op

probleemstelling Binnenkort wordt begonnen met de bouw van woningen in het bestemmingsplan Koudenhoven. Aan de geprojecteerde straten in dit gebied moeten nog namen worden gegeven. De commissie voor de straatnaamgeving is van mening dat de namen van de straten in genoemd bestemmingsplan ontleend dienen te worden aan namen van staatslieden omdat het gebied nauw aansluit aan de Karken waar de straatnamen ook gekozen zijn uit het onderwerp staatslieden. Na uitvoerige bespreking adviseert de commissie de volgende namen:

1. Ministerlaan; — ?
2. Gerbrandyhof;
3. Loudonlaan;
4. Keucheniushof;
5. Piersonhof;
6. Mackaylaan;
7. Neherlaan;
8. Suurhofflaan;
9. Olivierlaan; — ?
10. Aalbersepad.

voorstel afdeling

De afdeling stelt u voor om conform het advies van de commissie voor de straatnaamgeving te besluiten.

Het wnd. hoofd van afd. BVM.,

De interne communicatie over de straatnamen van Koudenhoven

34 MAGAZINE - KOUDENHOVEN 50 JAAR

De uiteindelijke aankondiging, met correctie voor het Keucheniushof

GEMEENTE EINDHOVEN

OPENBARE KENNISGEVING.

Burgemeester en wethouders van Eindhoven maken bekend, dat zij op 31 augustus 1977 hebben besloten de hierna vermelde straatnamen vast te stellen voor de straten in het bestemmingsplan Koudenhoven:

Ministerlaan, lopende vanaf de van Oldenbarneveltlaan in Oostelijke richting, omhoog in Zuid-Oostelijke richting en vervolgens rondlopend in Oostelijke -, Noordelijke -, Westelijke -, Zuidelijke - en Westelijke richting naar de van Oldenbarneveltlaan;

Gerbrandyhof, lopende vanaf de Ministerlaan in Westelijke richting omhoog in Noord-westelijke richting;

Loudonlaan, rondlopend van de Ministerlaan naar Ministerlaan;

Keucheniushof, lopende vanaf Ministerlaan in Noordelijke richting;

Piersonhof, lopende vanaf Ministerlaan in Zuidelijke richting;

Mackaylaan, rondlopend vanaf Ministerlaan naar Ministerlaan;

Neherlaan, rondlopend vanaf Ministerlaan naar Ministerlaan;

Suurhofflaan, rondlopend vanaf Ministerlaan naar Ministerlaan;

Olivierlaan, rondlopend vanaf Ministerlaan naar Ministerlaan;

Aalbersepad, lopende vanaf de van Oldenbarneveltlaan naar de Oude Muschbergweg.

Eindhoven, 5 september 1977.

Burgemeester en wethouders van Eindhoven.

afdeling

Begeleider: 6/9 9/10

Weg: 6/9 9/10

Grppl. Res: 6/9 9/10

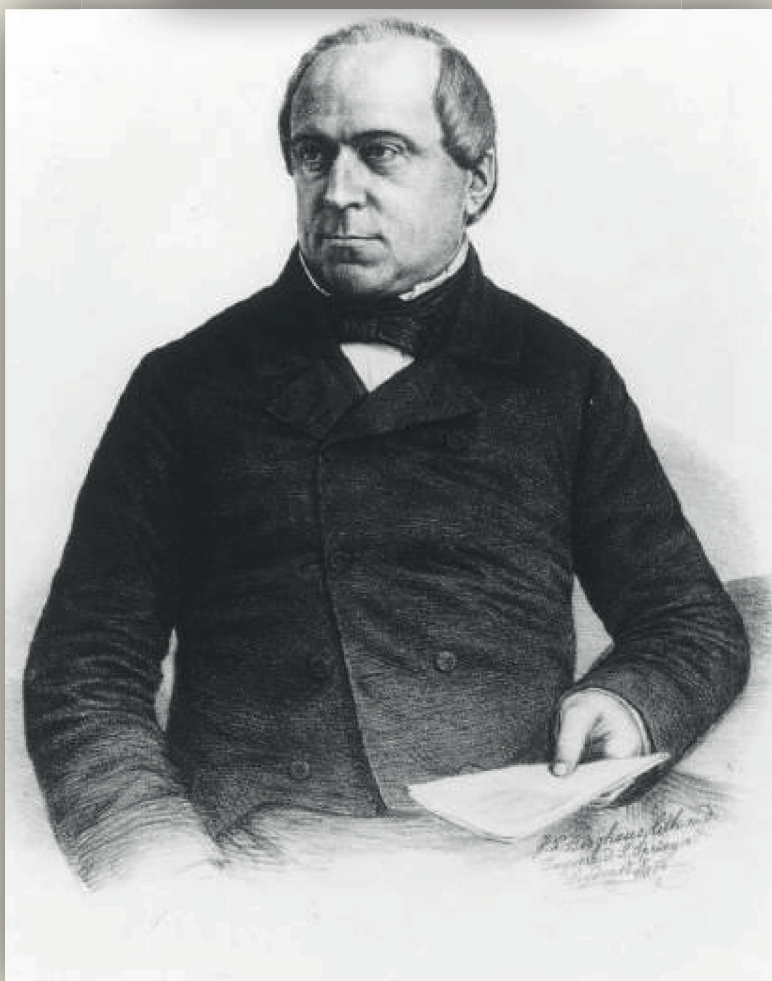
Minute. 6/9 9/10

secretaris.

MR. Nicolaas Olivier:

Juridisch Architect van de Nederlandse Democratie

Mr. Nicolaas Olivier was een invloedrijke jurist en politicus die een belangrijke rol speelde in de hervorming van het Nederlandse staatsbestel in de 19e eeuw. Geboren in 1808, groeide hij op in een tijd van politieke veranderingen en opbouw van de moderne Nederlandse rechtsstaat. Na het afronden van zijn rechtenstudie begon hij zijn loopbaan als jurist, waarin hij al snel werd erkend om zijn scherpe juridische inzicht en degelijke kennis van staatsrecht.

Zijn betrokkenheid bij juridische hervormingen leidde hem al snel naar het openbaar bestuur, waar hij zich bezighield met de praktische vertaling van juridische principes naar beleid. Olivier raakte betrokken bij de implementatie van de Grondwet van 1848, een van de meest ingrijpende politieke veranderingen in de Nederlandse geschiedenis. Zijn bijdrage aan de interpretatie en uitvoering van deze grondwetsherziening maakte hem tot een gerespecteerde stem in de parlementaire discussies van zijn tijd.

Als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal legde Olivier zich toe op bestuurlijke en juridische thema's. Hij speelde een belangrijke rol bij het opzetten van een bestuurlijk systeem waarin rechtszekerheid en parlementaire controle meer centraal kwamen te staan. In 1862 werd hij minister van justitie onder Thorbecke 2. Zijn benadering was juridisch doortimmerd en gericht op praktische haalbaarheid. In debatten stond hij bekend om zijn rustige en analytische stijl.

Hoewel zijn naam minder vaak genoemd wordt dan die van sommige tijdgenoten, had Olivier een blijvende invloed op de manier waarop het Nederlandse staatsrecht werd vormgegeven in een periode van overgang naar een parlementaire democratie. Zijn werk hielp bij het leggen van de fundamenteën voor de moderne bestuurscultuur, waarin de verhouding tussen wetgever, uitvoerende macht en rechterlijke macht verder werd uitgekristalliseerd.

Na zijn actieve politieke carrière bleef Olivier actief binnen juridische en bestuurlijke kringen. Hij overleed in 1869, maar liet een waardevolle erfenis na als een van de grondleggers van het juridisch-bestuurlijke denken in het moderne Nederland.

James Loudon

Portret van James Loudon (1824-1900).
Gouverneur-generaal (1871-75).
Door Andries van den Berg, 1871 - 1885

James Loudon werd op 8 juni 1824 geboren in Den Haag. Na een studie rechten aan de Universiteit Leiden trad hij in dienst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, waar hij een gedegen reputatie opbouwde als jurist en diplomaat. Zijn vroege loopbaan bracht hem naar buitenlandse posten, onder meer in Londen en Washington. Daar viel hij op door zijn scherp bestuurlijke inzicht en zijn vermogen om complexe internationale dossiers overzichtelijk te houden.

In 1861 werd James Loudon benoemd tot minister van Koloniën in het kabinet-Van Hall-Van Heemstra. Zijn ministerschap duurde kort, maar maakte hem zichtbaar als een bestuurder met brede juridische en internationale ervaring. Aansluitend vertegenwoordigde hij Nederland bijna tien jaar als gezant in de Verenigde Staten, waar hij zijn diplomatieke reputatie verder versterkte.

In 1872 volgde zijn belangrijkste benoeming: gouverneur-generaal van Nederlands-Indië, de hoogste positie binnen het koloniale bestuur. Loudon stond bekend om zijn nadruk op orde, efficiëntie en financieel beheer. Hij stimuleerde waar mogelijk modernisering, zoals betere verbindingen, administratieve hervormingen en een professionelere inrichting van het koloniale apparaat. Tegelijkertijd opereerde hij binnen de harde realiteit van de 19e eeuw, waarin economische groei en plantage-uitbreiding stevast gepaard gingen met grote machtsverschillen en beperkte rechten voor de inheemse bevolking.

Na zijn terugkeer in Nederland bleef Loudon actief in diplomatieke en bestuurlijke kringen. In 1884 werd hij verheven tot jonkheer, en hij ontving het grootkruis in de Orde van de Eikenkroon als erkenning voor zijn loopbaan.

James Loudon overleed op 31 mei 1900 in Den Haag. Zijn nalatenschap weerspiegelt het dubbele karakter van de koloniale geschiedenis: een bekwaam en ordelijk bestuurder binnen een systeem van grote ongelijkheid.

John Loudon

John Loudon werd in 1866 in Den Haag geboren in een ervaren bestuurders- en diplomatenfamilie. Na een rechtenstudie in Leiden ontwikkelde hij een sterke belangstelling voor het volkenrecht, in het bijzonder voor de vraag hoe kleine staten zich staande kunnen houden in een wereld vol grote mogendheden. Dat thema zou zijn hele loopbaan bepalen.

Na zijn studie trad Loudon toe tot de diplomatieke dienst. Hij werkte in Rome, Tokio en Washington, waar hij bekend stond als een correct, beleefd en zorgvuldig diplomaat. Collega's prezen zijn belezenheid en juridische precisie, al werd hij soms gezien als iemand die meer jurist dan bestuurder was.

In 1913 werd Loudon benoemd tot minister van Buitenlandse Zaken in het kabinet-Cort van der Linden. Toen in 1914 de Eerste Wereldoorlog uitbrak, kreeg hij de bijna onmogelijke taak om Nederland neutraal te houden in een conflict dat Europa verscheurde. Loudon stelde op basis van het volkenrecht scherpe protestnota's op tegen zowel de Britse blokkades als de Duitse duikbootoorlog, en bewaakte nauwgezet de neutraliteitsregels. Zijn aanpak was juridisch sterk, maar soms minder politiek flexibel, waardoor premier Cort van der Linden tijdens enkele crises, zoals die rond geïnterneerde Duitse onderzeeërs in 1917, persoonlijk moest bijsturen.

John Loudon als minister van bBuitenlandse Zaken

Na zijn ministerschap werd Loudon in 1919 benoemd tot gezant in Parijs, een functie die hij ruim twintig jaar vervulde. Vanuit Frankrijk vertegenwoordigde hij Nederland bij de Volkenbond en op internationale conferenties over handel, ontwapening en Europese veiligheid, totdat zijn werk in 1940 abrupt eindigde door de Duitse bezetting, waarna hij zich uit het openbare leven terugtrok.

John Loudon overleed op 11 november 1955 in Wassenaar. Zijn rol in de moeilijke oorlogsjaren maakte hem tot een belangrijke verdediger van de Nederlandse neutraliteit, en in Koudenhoven herinnert de Loudonlaan aan een diplomaat die in een onrustige wereld vasthield aan recht, waardigheid en onafhankelijkheid.

John Loudon op een medaille (1939)

Ko Suurhoff

Bouwmeester van de Nederlandse verzorgingsstaat

Jacobus Gerardus “Ko” Suurhoff (1905–1967) was een van de sleutelfiguren in de opbouw van de naoorlogse Nederlandse verzorgingsstaat. Deze Amsterdammer met een sterk rechtvaardigheidsgevoel begon zijn loopbaan bescheiden als klerk bij de Stoomvaart Maatschappij Nederland, maar ontwikkelde zich al snel tot een gedreven vakbondsbestuurder en invloedrijk politicus.

Zijn maatschappelijke betrokkenheid bracht hem in de jaren dertig naar het Nederlands Verbond van Vakverenigingen (NVV), waar hij zich inzette voor betere arbeidsvoorwaarden en sociale rechten. In 1939 werd hij namens de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (SDAP) gekozen tot lid van de Tweede Kamer. Tijdens de Duitse bezetting werd Suurhoff opgepakt vanwege zijn politieke activiteiten en bracht hij een jaar door in Kamp Sint-Michielsgestel.

Na de bevrijding stond Suurhoff aan de wieg van de Partij van de Arbeid (PvdA), de partij waarin hij zijn idealen voor sociale rechtvaardigheid verder vorm kon geven. Als minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid (1952–1958) in de kabinetten-Drees II en III drukte hij een onuitwisbare stempel op het sociaal beleid van Nederland. Zijn naam is onlosmakelijk verbonden met de invoering van de Algemene Ouderdomswet (AOW) in 1956, die een basispensioen garandeerde voor iedere Nederlander. Ook de Gezondheidswet en de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening werden onder zijn verantwoordelijkheid tot stand gebracht.

In 1965 keerde hij nog eenmaal terug in een ministerspost, ditmaal als minister van Verkeer en Waterstaat in het kabinet-Cals. Tussen 1961 en 1965 vervulde hij bovendien het voorzitterschap van de PvdA, waarmee hij ook binnen zijn partij een centrale rol speelde.

Ko Suurhoff overleed op 14 maart 1967, maar zijn nalatenschap leeft voort in het fundament van de Nederlandse verzorgingsstaat. Zijn werk blijft een krachtig voorbeeld van hoe idealen kunnen worden omgezet in blijvende maatschappelijke veranderingen.

Minister J. G. Suurhoff opende nieuwe haven te Ierseke, 15 juli 1965

minis-
Na-
1965
n de
centra-

zijn
de
een
orden
lering.

Het bericht dat hij tot Kamerlid was benoemd bereikte hem in 1939 'ergens in Nederland' waar hij als soldaat was gemobiliseerd. 'Waar is het Kamerlid Suurhoff' vroegen journalisten die hem zochten. 'Bij Colijn' was het antwoord, want zo heette toevallig de boer bij wie hij was ingekwartierd. Suurhoff kreeg groot verlof.

Lambertus Neher (1889-1967)

40 MAGAZINE - KOUDENHOVEN 50 JAAR

Lambertus Neher was een veelzijdige en vooruitstrevende denker die zich bewoog op het snijvlak van wetenschap en politiek. Geboren in 1889, ontwikkelde hij zich tot een vooraanstaand psycholoog en socioloog. Zijn academische werk legde de basis voor een diepgaand inzicht in sociale structuren, ongelijkheid en de rol van de staat in het bevorderen van welzijn. Die inzichten zou hij later inzetten in zijn politieke loopbaan.

In 1912 trad Neher in dienst bij de PTT, destijds een van de grootste en meest dynamische staatsbedrijven van Nederland. Hij klom snel op binnen de organisatie en in 1935 werd hij benoemd tot directeur-generaal van de PTT. Onder zijn leiding moderniseerde de PTT op het gebied van telefonie, postverwerking en internationale communicatie, wat essentieel was voor de economische en maatschappelijke ontwikkeling in de jaren dertig.

Tijdens de Duitse bezetting in de Tweede Wereldoorlog speelde Neher een rol in het civiele verzet. Hij was betrokken bij het ondersteunen van onderduikers en het verstoren van Duitse controle over communicatie. Voor zijn verzetsactiviteiten werd hij na de oorlog onderscheiden.

In 1946 trad hij toe tot het kabinet-Beel I als minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting. In deze functie zette hij zijn organisatorische kwaliteiten in om Nederland te helpen herstellen van de enorme oorlogsschade. Hij werkte aan de heropbouw van infrastructuur, woningvoorraad en voorzieningen, en speelde een belangrijke rol in het opzetten van beleid dat de basis legde voor de wederopbouwjaren van de jaren vijftig. Hoewel hij geen uitgesproken partijpoliticus was, stond hij bekend om zijn pragmatisme en oog voor maatschappelijke samenhang.

Na zijn korte maar intensieve ministerschap keerde Neher terug naar de PTT, waar hij opnieuw leiding gaf aan moderniserings- en professionaliseringsslagen. Hij bleef tot zijn pensioen een invloedrijke stem in het publieke bestuur.

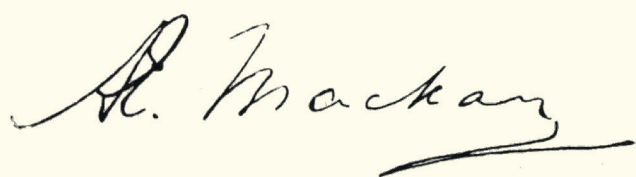
Lambertus Neher overleed op 12 mei 1967. Zijn erfenis ligt niet in grote politieke idealen, maar in zijn bijdrage aan de opbouw van het moderne Nederland: een betrouwbare overheid, een sterke communicatiestructuur en een gerichte wederopbouw. In Koudehoven leeft zijn naam voort in de Neherlaan, als eerbetoon aan een bestuurder die Nederland letterlijk en figuurlijk weer met elkaar verbond.

Hij stond bekend als een bedachtzame, nauwgezette bestuurder, die weinig behoefte had aan grote woorden, maar des te meer aan goed geregelde zaken. Collega's roemden zijn degelijkheid en gevoel voor verantwoordelijkheid

Mr. Æneas Baron Mackay

Jurist, minister-president en grondlegger van de christelijk-historische politiek

Mr. Æneas, Baron Mackay was een invloedrijke Nederlandse jurist en politicus die zich gedurende de tweede helft van de 19e eeuw verdienstelijk maakte als parlementariër, minister en minister-president. Geboren op 25 oktober 1838 in Nijmegen, stamde hij uit een Schotse adellijke familie en groeide hij op in een milieu dat gekenmerkt werd door plichtsbesef, bestuurlijke zorgvuldigheid en een sterke protestants-christelijke traditie.

Na zijn rechtenstudie aan de Universiteit Leiden begon Mackay zijn loopbaan als jurist, maar al snel werd duidelijk dat zijn ambities in het politieke domein lagen. In 1871 werd hij lid van de Tweede Kamer, waar zijn rustige stijl en scherpe juridische inzicht hem snel een gerespecteerd parlementariër maakten. Hij sprak met overtuiging over staatsrechtelijke kwesties, de verhouding tussen kerk en staat en de morele grondslagen van bestuur — thema's die zouden uitgroeien tot het hart van de christelijk-historische politiek.

Mackay werd in 1874 benoemd tot minister van Justitie, een functie waarin hij zich richtte op ordelijk bestuur, zorgvuldige wetgeving en een duidelijke rolverdeling tussen overheid en maatschappelijke instellingen. Zijn benadering was gematigd, maar gebaseerd op vaste beginselen. In 1879 werd hij gekozen tot voorzitter van de Tweede Kamer, waar hij bekendstond om zijn rustige gezag en vermogen om politieke tegenstellingen in goede banen te leiden.

Het hoogtepunt van zijn loopbaan kwam in 1888, toen Mackay minister-president werd in een coalitie van antirevolutionairen en katholieken. Als minister-president én minister van Binnenlandse Zaken (1888–1891) zette hij zich in voor bestuurlijke stabiliteit en de verdere uitwerking van christelijk-historische principes binnen het regeringsbeleid. Zijn kabinet leverde werk op het gebied van onderwijs, bestuurlijke organisatie en financiële ordening.

Het wapen van de familie Mackay. De adellijke familie heeft ook een tak in het Verenigd Koninkrijk.

Na zijn premierschap bleef Mackay actief in maatschappelijke en kerkelijke organisaties. Hij werd geroemd om zijn bescheidenheid, betrouwbaarheid en principiële houding — een staatsman die liever bouwde dan domineerde. Baron Mackay overleed op 17 augustus 1909. Zijn nalatenschap ligt in de ontwikkeling van het moderne christelijk-democratische gedachtegoed en in zijn bijdrage aan de juridische en politieke stabiliteit van Nederland aan het einde van de 19e eeuw.

Aeneas Mackay Jr. (1838–1909)

Jurist, minister van Justitie en later minister-president van Nederland. Bekend om zijn rustige gezag, vaste principes en zijn rol in de opkomst van de christelijk-historische politiek.

Toen Æneas Mackay in 1888 minister-president werd, verwachtte men een man die zich met kracht zou profileren. Maar Mackay stond bekend om iets dat in Den Haag zeldzaam was: hij had helemaal geen behoefte aan aandacht. Tijdens zijn eerste regeringsvergadering viel het de ministers op dat Mackay een gewoon houten schrijfstoeltje had laten neerzetten in plaats van een comfortabele voorzittersstoel. Toen een collega voorzichtig opmerkte dat een minister-president “alle recht had op wat meer comfort”, antwoordde Mackay met een glimlach dat zijn werk niet beter werd van een zachtere zitting.

Het typeert hem: een premier die liever zijn stukken ordende dan een groot gebaar maakte — en die geloofde dat goed bestuur begint met eenvoud, plichtsbesef en een rechte rug, niet met uiterlijk vertoon.

Nicolaas Gerard Pierson

Nicolaas Gerard Pierson was een sleutelfiguur in de economische en politieke ontwikkeling van Nederland aan het einde van de 19e eeuw. Geboren op 7 februari 1839 in Amsterdam, studeerde hij economie en rechten aan de Universiteit van Leiden. Al vroeg toonde hij een scherp analytisch vermogen, wat hem op jonge leeftijd bracht tot het hoogleraarschap in de economie aan de Universiteit van Amsterdam. In deze rol verwierf hij brede bekendheid als denker over monetaire en fiscale vraagstukken.

Zijn expertise leidde in 1885 tot zijn benoeming als president van De Nederlandsche Bank. Pierson stond aan het roer van het financiële systeem in een periode van snelle economische verandering. Hij zette zich in voor monetaire stabiliteit en was voorstander van een streng financieel beleid. Zijn tijd bij de centrale bank legde de basis voor de hervormingen die hij later als politicus zou doorvoeren.

In 1891 trad Pierson toe tot het kabinet-Van Tienhoven als minister van Financiën. Hij voerde daar ingrijpende hervormingen door, onder meer op het gebied van belastingen en begrotingsdiscipline. Zijn beleid was gericht op evenwichtige overheidsfinanciën zonder de economische groei te schaden.

Pierson stond bekend als een pragmaticus die wetenschappelijke inzichten wist om te zetten in bestuurlijke daadkracht.

Zijn grootste invloed had Pierson echter als minister-president van het kabinet-Pierson (1897–1901). Onder zijn leiding werd de Leerplichtwet van 1900 aangenomen, een mijlpaal in de Nederlandse onderwijsgeschiedenis. De wet maakte onderwijs verplicht voor kinderen tot twaalf jaar, wat het begin markeerde van structurele sociale vooruitgang. Ook werkte zijn kabinet aan sociale wetgeving en een verdere modernisering van het financiële en infrastructurele beleid.

Na zijn aftreden keerde Pierson terug naar de wetenschap en bleef hij actief als publicist en adviseur op economisch terrein. Hij overleed op 24 december 1909 in Heemstede. Zijn nalatenschap ligt niet alleen in zijn economische inzichten, maar vooral in de tastbare sociale en politieke hervormingen die hij tot stand bracht. Als econoom, politicus en hervormer liet Pierson een blijvend stempel achter op het moderne Nederland.

Pieter Sjoerds Gerbrandy (1885-1961)

Premier in oorlogstijd en onverzettelijk beschermers van de democratie

Pieter Sjoerds Gerbrandy werd geboren op 13 april 1885 in het Friese Goënga en groeide uit tot een van de meest markante Nederlandse staatslieden van de 20e eeuw. Na zijn juridische opleiding werd hij docent staatsrecht aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, waar zijn scherpe inzicht en principiële houding hem een natuurlijke autoriteit maakten.

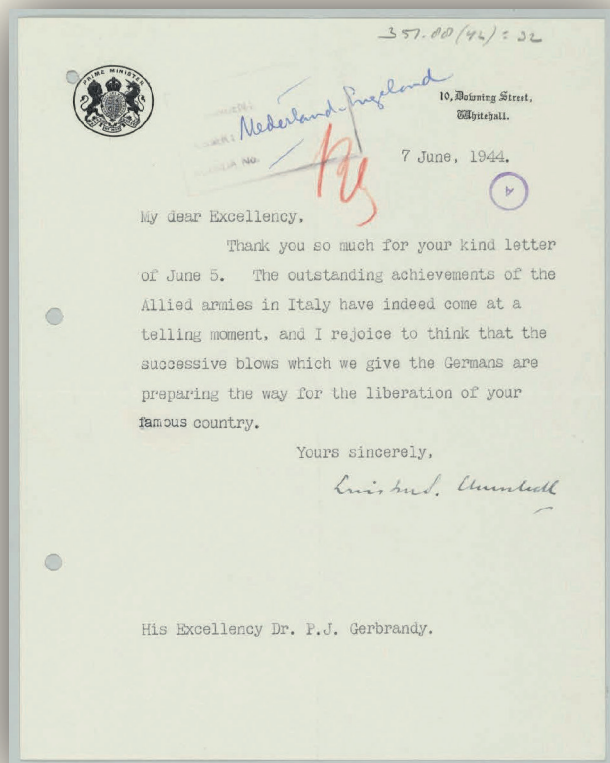
In de interbellumperiode trad hij toe tot de Anti-Revolutionaire Partij, bekend om zijn uitgesproken, soms koppige stijl. In mei 1940 werd hij voor slechts één week minister van Justitie — een noodbenoeming tijdens de chaotische beginfase van de Duitse inval. Juist in die hectische dagen viel hij op door zijn vastberadenheid, waarop koningin Wilhelmina hem benoemde tot minister-president van de Nederlandse regering in ballingschap.

Vanuit Londen leidde Gerbrandy het kabinet terwijl Nederland bezet was. Hij onderhield nauwe contacten met de geallieerden, stimuleerde het verzet en sprak de bevolking moed in via Radio Oranje. Zijn felle en onwrikbare radiotoespraken werden een symbool van volharding en nationale eenheid.

Na de bevrijding keerde Gerbrandy terug in de Nederlandse politiek, al niet meer als premier. Hij bleef een krachtig pleitbezorger van de rechtsstaat en speelde een opvallende rol in debatten over Nederlands-Indië en de wederopbouw. Alhoewel zijn standpunten soms discussie oproepen, werd zijn integriteit breed erkend.

Gerbrandy overleed op 7 september 1961. Zijn naam blijft verbonden aan de premier die Nederland in zijn donkerste jaren een stem gaf van moed, vasthoudendheid en democratische overtuiging.

Brief van Churchill aan Gerbrandy (7 juni 1944)

Architect van het Koloniaal Bestuur

Levinus Wilhelmus Christiaan Keuchenius

Een koloniaal bestuurder met vaste hand

Levinus Wilhelmus Christiaan Keuchenius was een invloedrijke Nederlandse jurist en politicus uit de 19e eeuw, vooral bekend vanwege zijn rol binnen de opkomende partijpolitiek en zijn prominente positie in het koloniale bestuur. Geboren op 21 oktober 1822 in Batavia (het huidige Jakarta) in Nederlands-Indië, maakte Keuchenius deel uit van een welgestelde familie. Na zijn jeugd in Nederlands-Indië verhuisde hij naar Nederland voor zijn studie. Hij studeerde rechten aan de Universiteit van Leiden, waar hij uitgroeide tot een scherpzinnig jurist met een sterke belangstelling voor staatsrecht en koloniale vraagstukken.

Zijn juridische kennis en krachtige betoogstijl brachten hem al snel in aanraking met de politiek, waar hij zijn talenten inzette voor discussies over bestuur. In een periode waarin Nederland zocht naar nieuwe politieke vormen en de samenleving snel veranderde, ontwikkelde hij zich tot een uitgesproken denker over recht, religie en de verhouding tussen kerk en staat.

Politieke overtuiging en de Anti-Revolutionaire Partij

Keuchenius was een toegewijd aanhanger van Guillaume Groen van Prinsterer, de grondlegger van de Anti-Revolutionaire Partij (ARP). Deze partij verzette zich tegen de liberale en seculiere idealen van de Franse Revolutie en baseerde haar politieke visie op het orthodox-protestantse geloof. Keuchenius beschouwde politiek als een morele opdracht, geworteld in christelijke beginselen. Zijn politieke carrière begon in de Tweede Kamer, waar hij bekendstond als een scherp debater met een gedegen kennis van staatsrecht en koloniale thema's. Hij verzette zich fel tegen het vooruitstrevende liberalisme en benadrukte een overheid die haar gezag baseerde op goddelijke soevereiniteit.

Minister van Koloniën (1879-1881)

Keuchenius bereikte het hoogtepunt van zijn politieke loopbaan als minister van Koloniën (1879-1881), waar hij zich richtte op ordelijk bestuur en consequente toepassing van bestaande regels.

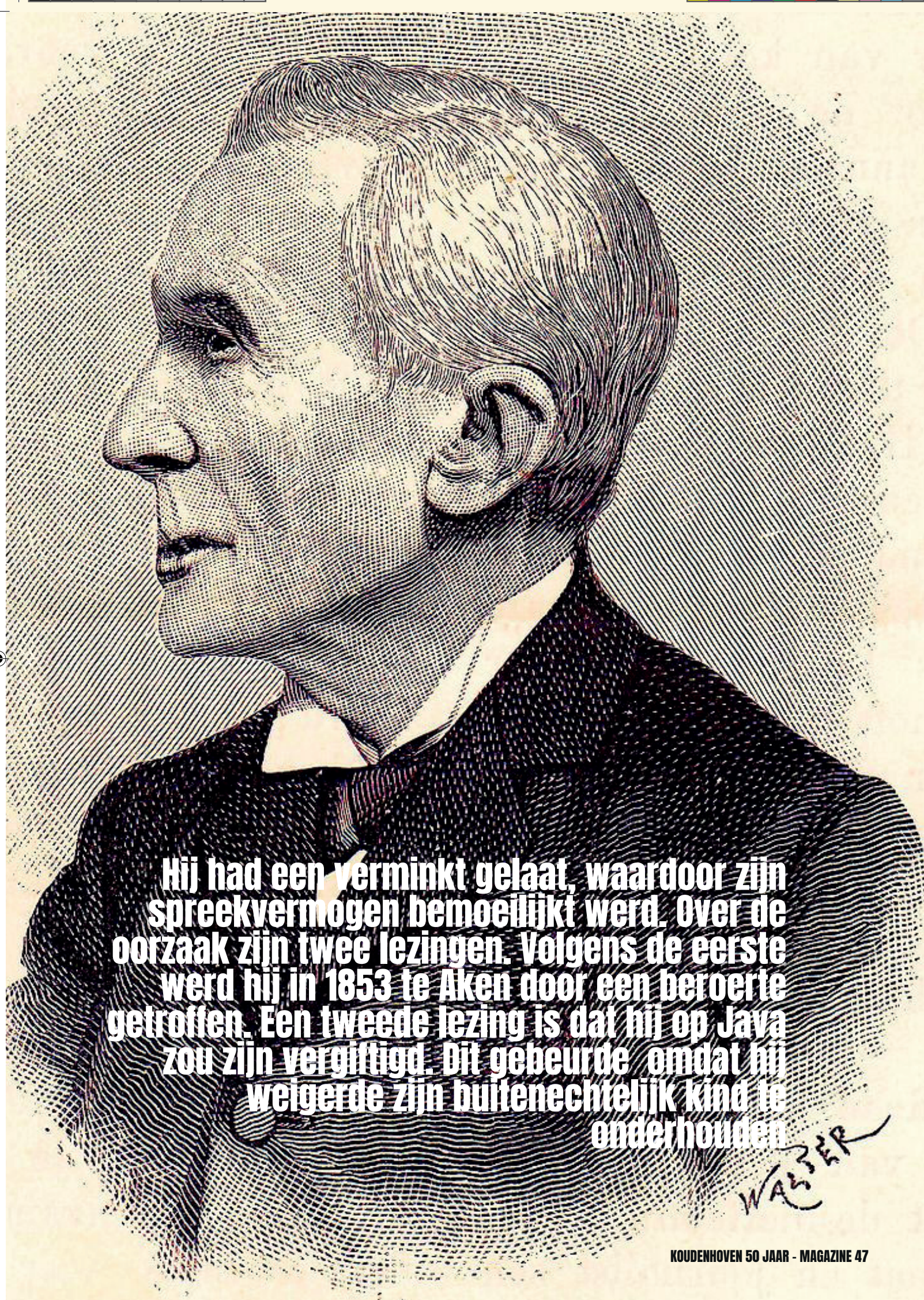
Hij pleitte voor een betrouwbaarder administratief systeem en meer aandacht voor rechtstoepassing, zonder de koloniale machtsstructuren ter discussie te stellen. Zijn optreden werd gekenmerkt door strikte principes en een grote persoonlijke ernst, wat hem binnen en buiten de Kamer respect én weerstand opleverde.

Latere jaren en nalatenschap

Na zijn aftreden in 1881 bleef hij actief als adviseur en bekleedde hij verschillende functies binnen maatschappelijke organisaties. Hij bleef publiceren over politieke en religieuze thema's. Keuchenius overleed op 17 december 1893 in Den Haag.

Hoewel zijn naam tegenwoordig minder bekend is bij het grote publiek, had zijn werk blijvende invloed op de ontwikkeling van het Nederlandse koloniale bestuur en de vorming van het moderne partijstelsel. Als vroege tegenwoordiger van de christelijk-democratische tradities legde hij mede de basis voor latere Nederlandse politieke partijen.

Hij had een verminkt gelaat, waardoor zijn spreekvermogen bemoeilijkt werd. Over de oorzaak zijn twee lezingen. Volgens de eerste werd hij in 1853 te Aken door een beroerte getroffen. Een tweede lezing is dat hij op Java zou zijn vergiftigd. Dit gebeurde omdat hij weigerde zijn buitenechtelijk kind te onderhouden

WASER

KOUDENHOVEN 50 JAAR - MAGAZINE 47

Geachte bewoners,

In januari 1981 is in onze wijk een initiatief gestart om een aantal activiteiten van algemeen belang voor de wijk Koudenhoven ter hand te nemen; ruim 20 bewoners trachten in werkgroepverband oplossingen te vinden voor de wijkproblemen.

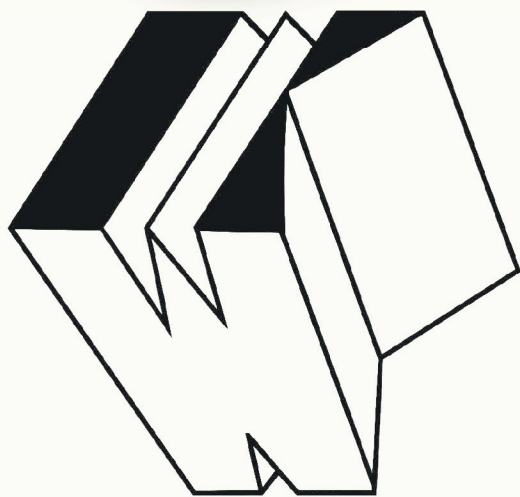
Inmiddels is tevens een bestuur gevormd, waardoor alle werkzaamheden gecoördineerd kunnen verlopen; op de openbare vergaderingen wordt verslag uitgebracht van de lopende zaken.

De werkzaamheden van de wijkvereniging brengen met zich mee, dat in bescheiden zin kosten worden gemaakt voor zaalhuur, kopieërkosten, attenties inleiders etc. Wij vragen U derhalve, om een contributie van f 15,- per jaar te willen betalen. Door deze betaling wordt U tevens lid van de wijkvereniging Koudenhoven.

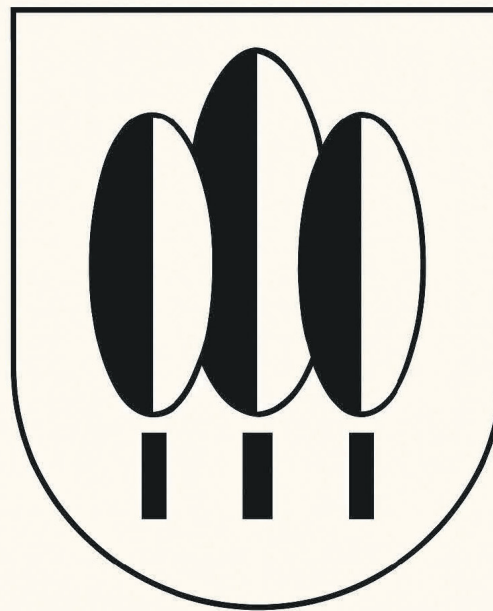
Gaarne verzoeken wij U de contributie te willen overmaken op rekening 42.98.14.348 van de AMRO-bank, Casandraplein 5 te Eindhoven, ten name de penningmeester, Ministerlaan 60.

Het is tevens mogelijk om op de openbare vergadering van 16 juni a.s. de contributie te betalen.

Het bestuur.

Logo 1982-1990

Logo 1990 - 2024

Hoe het begon:

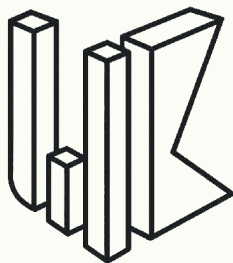
De geboorte van de Wijkvereniging Koudenhoven

Iedere sterke gemeenschap begint met een idee, vaak eenvoudig, maar geboren uit oprechte betrokkenheid. In Koudenhoven begon dat idee in januari 1981, toen bewoner Kees Nijssen een plan maakte om de wijk dichter bij elkaar te brengen.

Hij stelde een eenvoudige maar doeltreffende enquête op, geadresseerd aan alle bewoners van de wijk. Met dit formulier vroeg hij hen naar wensen, zorgen, mogelijkheden én bereidheid om zich in te zetten. Het zou het begin vormen van iets dat de wijk blijvend zou veranderen.

Het enquêteformulier was opvallend helder en zorgvuldig opgebouwd. Bewoners konden aangeven:

- of zij geïnteresseerd waren in meer contact binnen de wijk
- of zij wilden bijdragen aan een bestuursfunctie
- welke onderwerpen zij belangrijk vonden voor gezamenlijke actie

Logo 1981

Cornelis Godfried (Kees) Nijssen
Initiatiefnemer en eerste voorzitter

De eerste bijeenkomst: 30 januari 1981

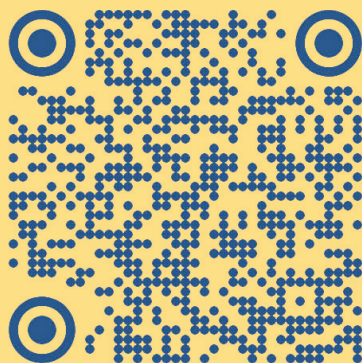
Met meer dan honderd positieve reacties werd enkele weken later de eerste bijeenkomst gehouden in het Oude Raadhuis van Tongelre. Cees Nijssen opende de avond en gaf toelichting op de enquête: de wijk had behoefte aan structuur, aan samenwerking en aan een gezamenlijke stem richting de gemeente

Tijdens de avond werd duidelijk dat veel onderwerpen breed leefden in de wijk. Bewoners praatten over issues die hen al langer bezighielden: Wateroverlast, verkeersveiligheid, gebrek aan speelvoorzieningen en het ontbreken van een bushalte.

Het resultaat mocht er zijn, per thema werd een team samengesteld van betrokken bewoners die zich wilden inzetten voor een oplossing. Sommige teams hadden al dezelfde avond een eerste plan van aanpak.

Wisselpen 2007

In 2007 vierde Wijkvereniging Koudenhoven haar 25-jarig bestaan. Ter ere van dit jubileum schreven alle voormalige voorzitters een persoonlijke bijdrage voor de Wisselpen. Hun terugblikken geven een uniek inkijkje in de ontwikkeling van de wijk en de kracht van betrokken bewoners. Benieuwd naar deze verhalen? Scan dan de QR-code hieronder en ontdek ze allemaal.

Van fietspaden tot babysitters: de wijk in actie

De eerste vergadering leverde een reeks werkgroepen op die zich bezighielden met:

Fietspaden en verkeersveiligheid

Bewoners wilden veilige fietsroutes, vooral langs de Oldebarneveltlaan. De gemeente had hier al toezeggingen voor gedaan; wijkvertegenwoordigers gingen hiermee verder aan de slag.

Bushalte

Bijna alle bewoners gaven aan dat een bushalte in de wijk dringend gewenst was. Samen met vertegenwoordigers van wijk Karpendoorn zou een voorstel worden ingediend.

Wateroverlast

Een van de grootste thema's. Een team van vijf bewoners onderzocht drainage, riolering, bronbemaling en juridische aansprakelijkheid.

Centrale antenne en voorzieningen

Omdat alle bewoners bijdroegen aan de antenne-installatie werd gepleit voor een officiële stichting voor beheer en onderhoud.

Inbraakbeveiliging

Van betere verlichting tot extra politie-surveillance: veiligheid stond hoog op de agenda.

Babysitters-meldpunt

Opgezet door een team van drie vrouwen die zorgden voor organisatie en coördinatie.

Kinderactiviteiten en kinderspel-evenementen

Met zoveel kinderen in de wijk werd een werkgroep gestart om activiteiten in vakantieperiodes te organiseren.

Tennisbaan

Bewoners wilden onderzoeken of een braakliggend terrein in de wijk gebruikt kon worden als tennisruimte.

Openbare voorzieningen

Zoals wandelpaden, speelplaatsen, groenstroken en herinrichting.

Elke groep had direct contactpersonen, adressen en telefoonnummers — uniek georganiseerd voor een wijk die nog maar net aan het denken was aan een eigen vereniging

Oprichting van het eerste bestuur

Op basis van de enquête meldden zich meerdere bewoners aan voor bestuursfuncties. Tijdens de bijeenkomst werd een voorlopig bestuur gevormd met:

Voorzitter: C.G. Nijssen

Secretaris: E.A. Kruisinga

Penningmeester: C. van Bavel

Bestuursleden: Franke van der Linde,

F.M.T. van Bavel,

Th.B.M. van Benthem en

J. Vesseur.

Het begin van een blijvende traditie

Het enquêteformulier van januari 1981, dat simpele velletje papier met aangevinkte vakjes en ingevulde regels, bleek het startpunt van een wijkvereniging die tot op de dag van vandaag een stempel drukt op de sfeer en leefbaarheid van Koudenhoven.

Wat toen begon met één bewoner, één idee en één enquête, is uitgegroeid tot een gemeenschap die elkaar weet te vinden, elkaar helpt en samen vooruitkijkt. Kees overleed op 24 november 2021 maar de geest van 1981 leeft nog steeds in de wijk: samen doen, samen denken, samen bouwen aan Koudenhoven.

Op de volgende pagina staat een overzicht van alle voorzitters die onze wijkvereniging in de afgelopen jaren heeft gekend. Een mooie terugblik op de mensen die zich met hart en ziel hebben ingezet voor de betrokkenheid, leefbaarheid en saamhorigheid in Koudenhoven.

**WIJKVERENIGING
KOUDENHOVEN**

Het huidige logo van onze wijkvereniging

Kees Nijsen-

Voorzitter van 1981 - 1989

Maria Willemsen - Davids

Voorzitter van 1989 - 1995

Etsko Kruisinga

Voorzitter van 1995 - 1998

Herman Dorgelo

Voorzitter van 1998 - 2001

John Versluis

Voorzitter van 2001 - 2003

Hein van Beukering

Voorzitter van 2003 tot 2007

Pauline Hilbers

Voorzitter van 2007 tot 2009

Yvonne van Otterdijk

Voorzitter van 2009 tot 2015

Suzanne ten Haaf

Voorzitter van 2015 tot 2019

Maurice Leltz

Voorzitter van 2019 tot 2025

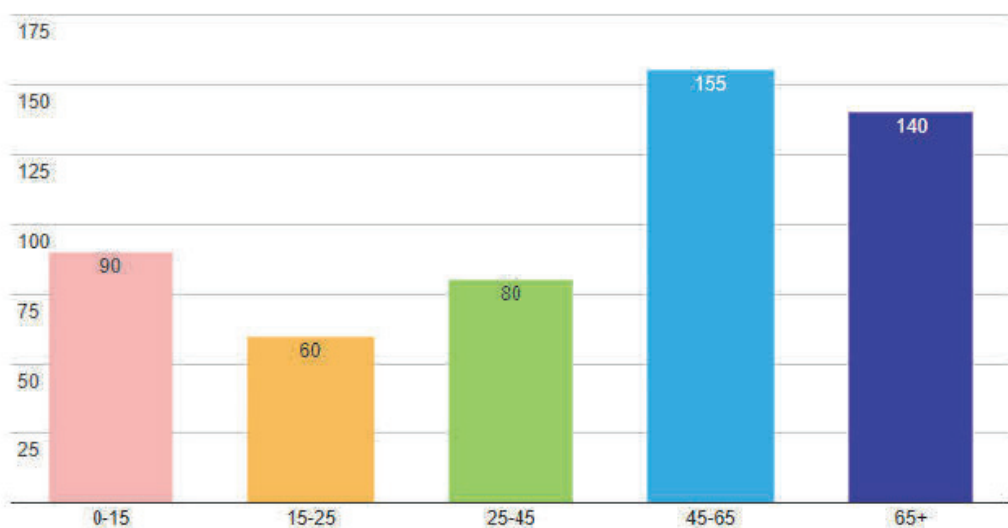
Marianne Brackel-Welten

(Beoogd) voorzitter van 2026 tot ...

Koudenhoven in cijfers

Er is online veel informatie te vinden over onze wijk. Op deze pagina's staat een verzameling korte feitjes over Koudenhoven: Bijzondere weetjes en kleine details die onze wijk uniek maken. Een compacte blik op het karakter van de buurt.

Inwoners per leeftijdsgroep in de buurt Koudenhoven

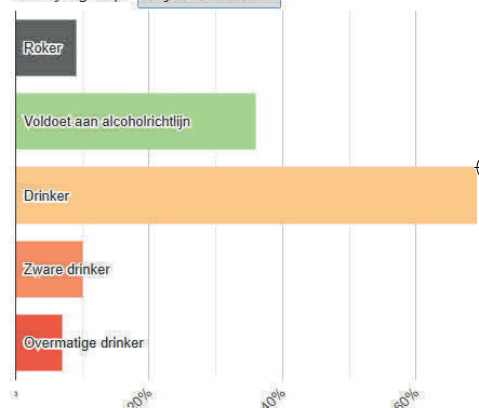

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal inwoners op 1 januari 2025 per leeftijdsgroep.

Alcoholgebruik en roken

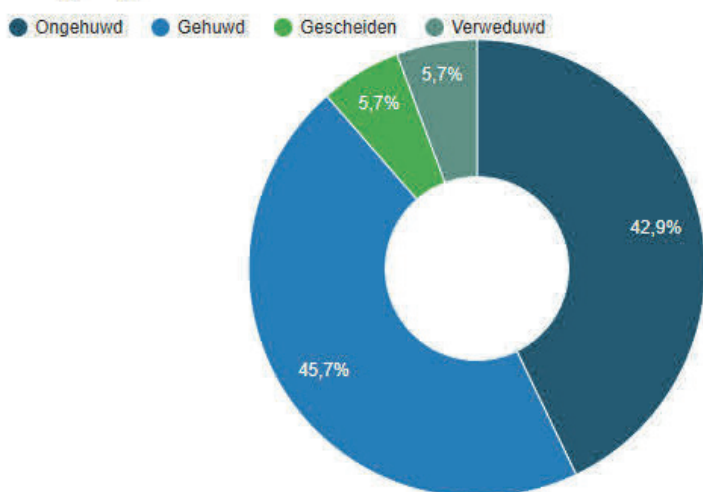
89% van de inwoners van 18 tot 65 jaar in de buurt Koudenhoven doet aan alcohol te drinken.

Leeftijdsgroep: 18 jaar of ouder

Bovenstaande grafiek toont de onderwerpen in de categorie 'Alcoholgebruik en roken' van het RIVM voor de buurt Koudenhoven. Hierin wordt getoond wat het percentage inwoners in de buurt Koudenhoven is dat aan een bepaald onderwerp van toepassing is. Gebruik het filter boven de grafiek om de categorie te wijzigen.

Burgerlijke staat in de buurt Koudenhoven

Bevolking, burgerlijke staat: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2025 naar burgerlijke staat.

Top 5 buurt Koudenhoven

Top 5 kenmerken

#	Kenmerk
1	% Woningen 1970 of ouder
2	Mediaan vermogen
3	Gemiddeld inkomen
4	% Theoretisch op de werkdag
5	Gemiddeld inkomen

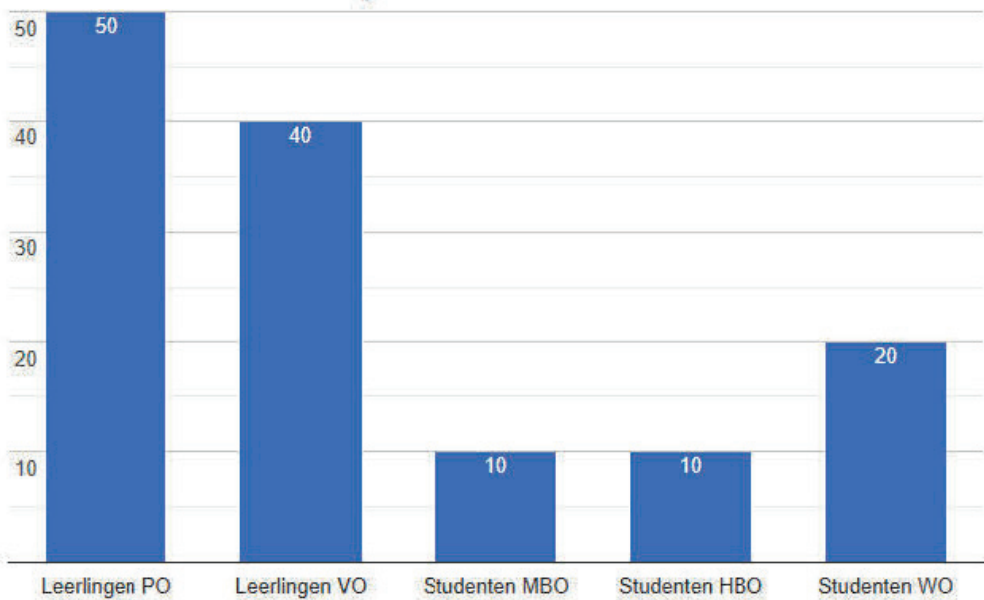

Straatnaam	Huisnummer(s)	Postcode(s)	Aantal adressen
Aalbersepad	-	-	0
Eisenhowerlaan	7 t/m 11	5531NR	2
Gerbrandyhof	1 t/m 7	5531NP	7
Keucheniushof	1 t/m 17	5531NG	17
Loudonlaan	2 t/m 16	5531NE	8
Mackaylaan	1 t/m 42	5531NL t/m 5631NM	31
Ministerlaan	1 t/m 80	5531NA t/m 5631ND	81
Neherlaan	1 t/m 39	5531NH	27
Oliverlaan	1 t/m 17	5531NJ	12
Oude Muschbergweg	1 t/m 3	5531AE	3
Piersonhof	1 t/m 14	5531NN	14
Suurhofflaan	1 t/m 26	5531NK	15
Wasvenpad	-	-	0
Wolvendijk	2 t/m 59	5531AD	14
van Oldenbarneveldtlaan	1 t/m 3	5531AG	4

Koudenhoven geeft aan wel eens

Leerlingen en studenten in de buurt Koudenhoven

In 2024 woonden er 130 leerlingen en studenten in de buurt Koudenhoven.

Onderwijsdata: aantal leerlingen en studenten per soort onderwijs in de buurt Koudenhoven, data van het CBS over 2024.

Koudenhoven: kenmerken met het grootste verschil ten opzichte van de waarden voor Nederland

Regio's Toelichting

	Waarde	Waarde NL	Vershil	Vershil NL	Score
1975 tot 1985	87%	14%	73%	11%	6,4
incomen van particuliere huishoudens	€735.600	€133.300	€602.300	€139.456	4,32
inkomen per inkomensontvanger	€65.700	€39.700	€26.000	€6.067	4,29
hoger opleidingsniveau	72%	33%	40%	10%	3,84
inkomen per inwoner	€51.300	€32.700	€18.600	€4.966	3,75

KOUDENHOVEN 50 JAAR - MAGAZINE 53

De toenmalige wethouder trotseerde bezwaren, protesten, acties en rellen om het gebied bebouwd te krijgen met zo'n 200 villa's. Koudenhoven kwam er, en Van Elk trok zich terug uit de lokale politiek.

Dinsdagavond was Van Elk, inmiddels burgemeester van Helmond, weer even terug in Koudenhoven. Althans, hij was spreker op de ledenvergadering van de wijkvereniging. Die had hem uitgenodigd om te vertellen hoe de villawijk tot stand is gekomen. „Leuk om nog eens te horen, vooral voor degenen die later van elders naar Eindhoven zijn gekomen”, zei voorzitter C. Nijssen.

Leegloop

Koudenhoven was destijds niet meer dan een agrarisch gebied. Bebouwing van dat terrein zou op zich geen problemen opgeleverd hebben, ware het niet dat het grensde aan het beschermde natuurgebied Eckartse Bos.

Alle instanties – landelijk, provinciaal en plaatselijk – die het woord 'milieu' of 'natuur' in de naam voerden, meenden zich ermee te moeten bemoeien. Woningbouw in Koudenhoven zou de grondwaterstand aantasten, waardoor de natuur in het aangrenzende Eckartse Bos volledig van slag zou raken, vreesden zij.

„Onder druk van de protesten wezen Gedeputeerde Staten ons op gewijzigde milieu-inzichten.

Er moest een ecologisch onderzoek komen. We maakten een bufferplan en een beheersplan voor het aangrenzende natuurgebied. Maar niets kon de storm van kritiek tot luwen brengen”, aldus Van Elk.

Het Eindhovense gemeentebestuur was echter niet van haar stuk te krijgen. Het wilde hoe dan ook de leegloop uit de oude Eindhovense wijken een

Van Elk over „zijn” Eindhovense villawijk:

Koudenhoven nu 'Warmenhoven'

● Koudenhoven in aanbouw.

halt toeroepen. Vooral de welgestelden trokken naar omliggende gemeenten, waar ze wel een villa konden bouwen.

„Wij hebben toen een nieuw beleid ingezet, dat tot doel had die groep hier te houden. Daarvoor hadden we niet alleen Koudenhoven nodig, maar ook De Roosten en Ooievaarsnest”, zo hield Van Elk de ongeveer vijftig aanwezige bewoners van Koudenhoven gisteren voor.

De raadsvergadering waarin het omstreden besluit werd genomen, liep uit op een complete chaos.

Honderden demonstranten probeerden de raadszaal binnen te stormen. De vergadering werd geschorst, de burgerhal ontruimd en één demonstrant gearresteerd. In de Eindhovense binnenstad hielden de rellen tot diep in de nacht aan.

De protestbrieven gingen daarna naar regering en Kamer. Minister Gruijters (Volkshuisvesting) en staatssecretaris Meyer (CRM) kwamen een kijkje nemen. Nadat een onderzoek had aangetoond, dat de

waterhuishouding in het gebied niet verstoord zou worden door de nieuwbouw, maar eerder door de reeds aangelegde Helmondweg, zette Gruijters het licht op groen.

Pure winst

In 1977 ging de eerste paal de grond in. Van Elk sloeg die paal, maar toen was hij al voorzitter van de Agglomeratie Eindhoven.

„Ik heb in die tijd veel op mijn vestje gespuwd gekregen. Ik was de grootste milieu-barbaar. Daarom deed het me deugd in 1983 in de krant te lezen, dat de bebouwing van Koudenhoven pure winst voor het natuur in Eindhoven is geweest. Die uitspraak kwam van onverdachte zijde, van het IVN.

De gemeente was sindsdien haar natuurgebieden beter gaan beheren. De waarde van het Eckartse Bos was door een meer gevarieerde fauna alleen maar toegenomen. Dat gaf mij een gevoel van bevrediging”.

Koudenhoven-tien-jaar-later wordt door Van Elk als 'Warmenhoven' aangeduid. „Ons beleid is geslaagd. In Koudenhoven wonen nu mensen, die op het punt stonden de stad te verlaten. Dat geldt ook voor De Roosten en Ooievaarsnest. Maar het beleid van toen is nog niet af. Het huidige gemeentebestuur moet nog steeds op zijn tellen passen”.

(Door Jan van Gijzel)

EINDHOVEN – Wie tien jaar geleden het woord 'Koudenhoven' in de mond nam, kon er niet aan voorbij om in één adem ook de naam van de Eindhovense politicus Wim van Elk te noemen.

Jarenlang waren deze Eindhovense wijk en Van Elk onlosmakelijk aan elkaar verbonden.

● Met protestkaarten zoals hierboven, gericht aan de gemeenteraad van Eindhoven, probeerden de actievoerders destijds te bewerkstelligen dat de bouw van de villawijk niet door zou gaan.

● Een archief foto van Wim van Elk tijdens een hockeywedstrijd. „Ik val aan. Koudenhoven volg mij”, riep hij. Hij zou als glansrijk winnaar uit de strijd komen.

